

Kompetencje IT w gospodarce i na rynku pracy

Wyniki badania branżowego
Bilansu Kapitału Ludzkiego w sektorze IT

Łódź 25.03.2019

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

CELE

GRUPY

Największe ogólnopolskie badania IT

821

Prezesi
Dyrektorzy IT
Menadżerowie

35 uczelni

50 najlepszych*
kierunków IT

750 studentów V roku

* Liczba absolwentów,
poziom zarobków,
poziom studiów

PRZEDSTAWICIELE FIRM
Z SEKTORA

KADRA
AKADEMICKA IT

Rada ds.
Kompetencji
Sektora IT

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Kompetencje specyficzne

- ✓ znajomość metodyk testowania
- ✓ znajomość narzędzi do testowania
- ✓ umiejętność tworzenia raportów z testowania
- ✓ umiejętność pisania testów jednostkowych
- ✓ umiejętność pisania testów integracyjnych
- ✓ umiejętność testowania manualnego

Kompetencje ogólne

- ✓ odporność na efekty repetytywnego wykonywania czynności
- ✓ umiejętność analizy informacji i wyciągania wniosków
- ✓ sumienność, skrupulatność, uważność na szczegóły
- ✓ umiejętność uczenia się nowych rzeczy
- ✓ umiejętność zarządzania czasem i terminowość

1

KTO, KOGO I JAK REKRUTUJE

2

CZEGO, JAK I Z JAKIM
SKUTKIEM SIĘ UCZY

3

CO Z TEGO WYNIKA?

Dominujący model – komplet ról (37%)

80% co najmniej 5 ról

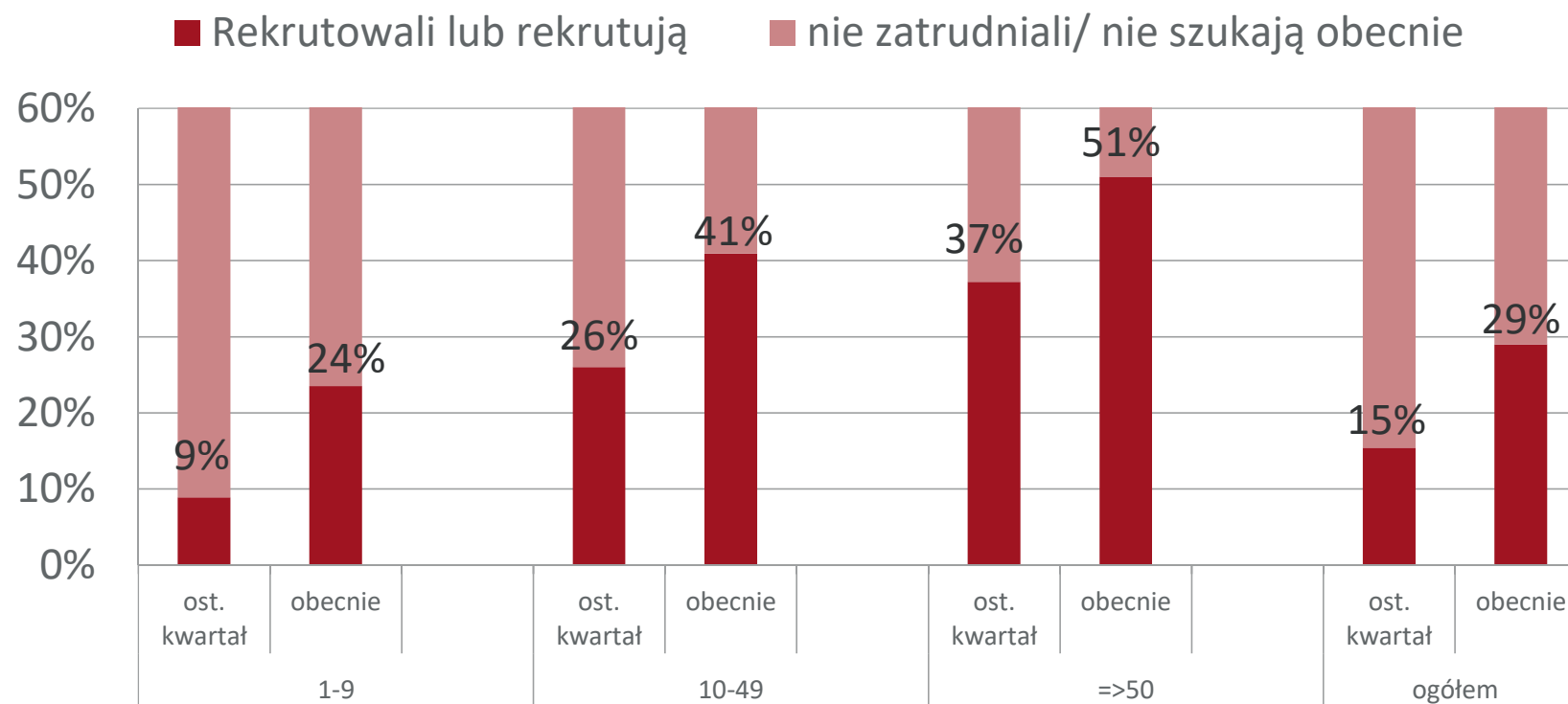

Zapotrzebowanie na specjalistów rośnie

W ostatnich 3 miesiącach:
1300 firm /ok 15% branży.

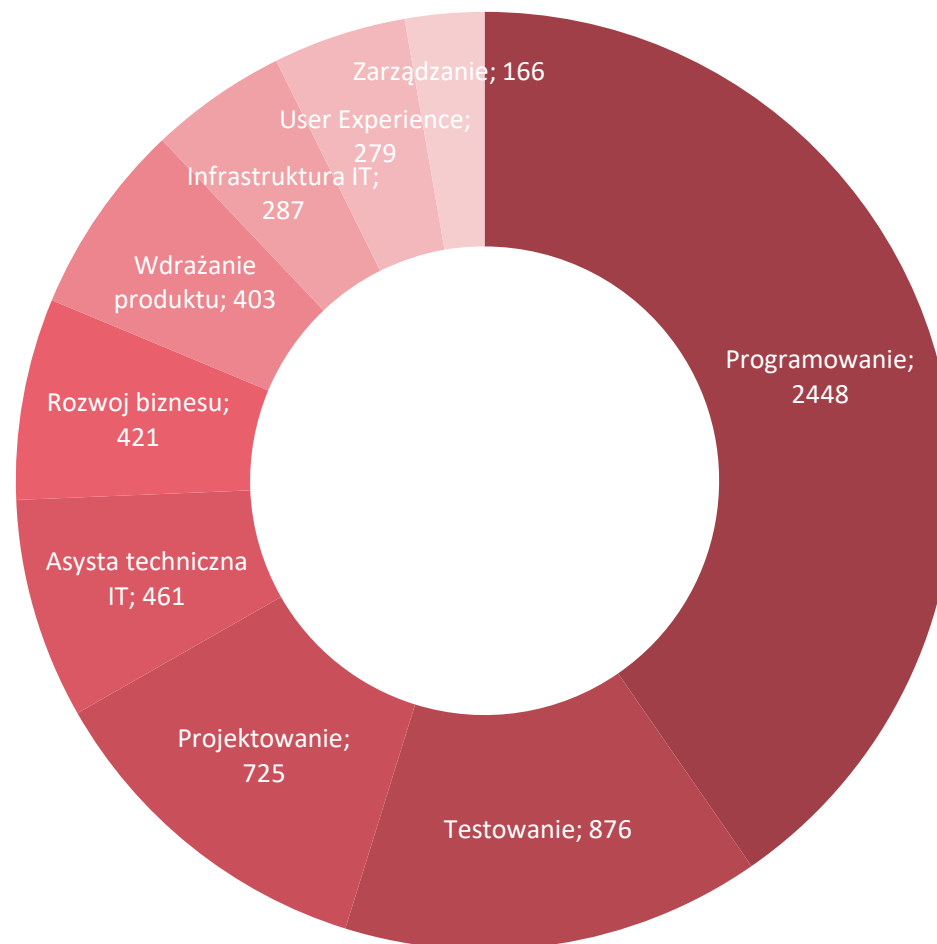

W najbliższym kwartale:
2600 firm IT, czyli ok. 30%

Firmy poszukują przede wszystkim...

programistów

W najbliższym kwartale pracodawcy planują zatrudnić **ponad 6000** pracowników IT

Kogo najtrudniej pozyskać?

Największy popyt na programistów nie oznacza największych trudności z ich rekrutowaniem

Powyżej 90% pracodawców spodziewa się problemów w przypadku rekrutowania:

projektantów technologii

asysty

>85%

projektant UX

administrator

wdrożeniowiec

rozwój biznesu

programista

79%

zarządzanie

testowanie

68%

Czy wykształcenie kandydatów ma znaczenie?

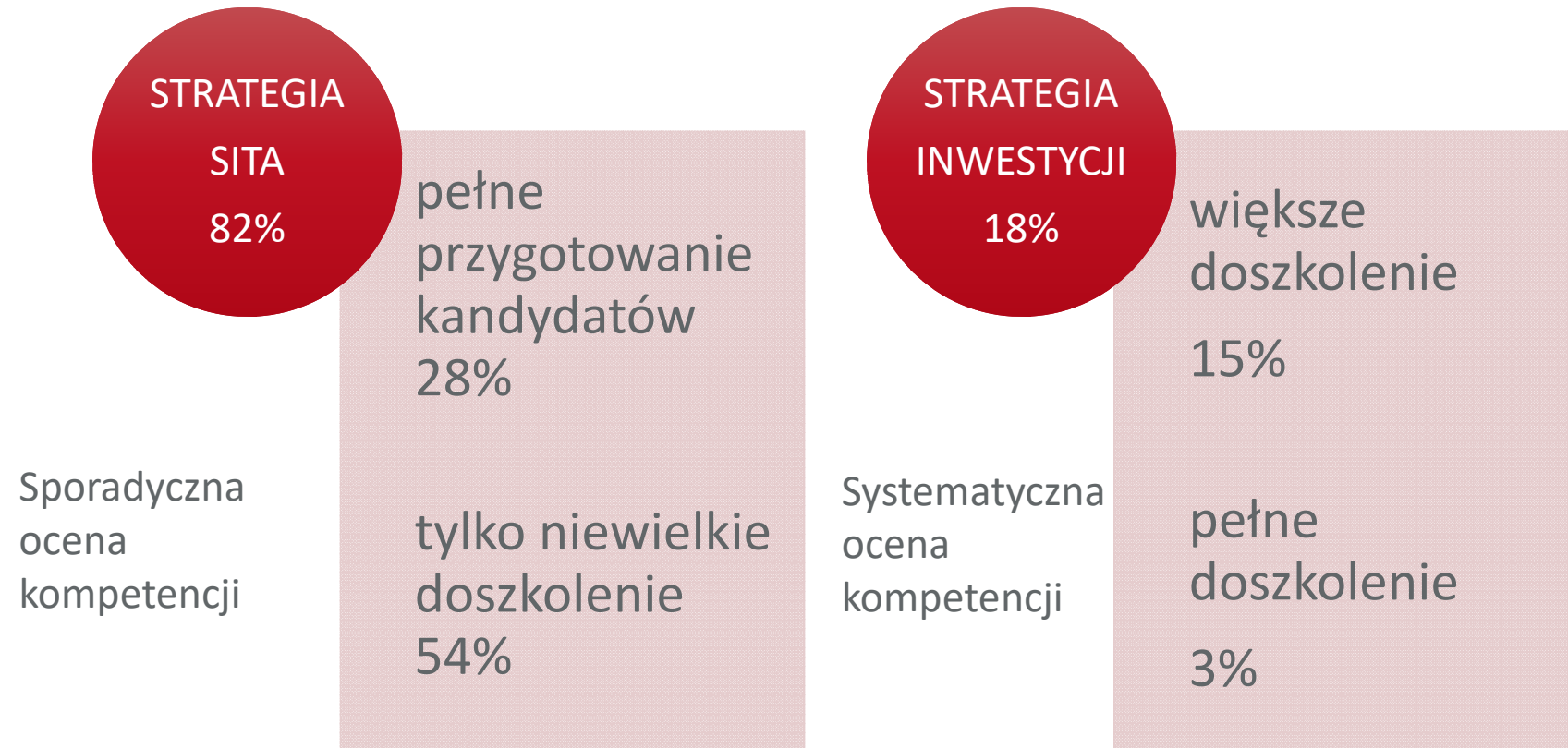
**TAK – 94% UZNAJE JE ZA ISTOTNE KRYTERIUM
 NIE TYLKO POZIOM WYKSZTAŁCENIA ALE I RODZAJ**

Najniższe wykształcenie, z jakim pracodawcy są gotowi zatrudniać na poszczególne role

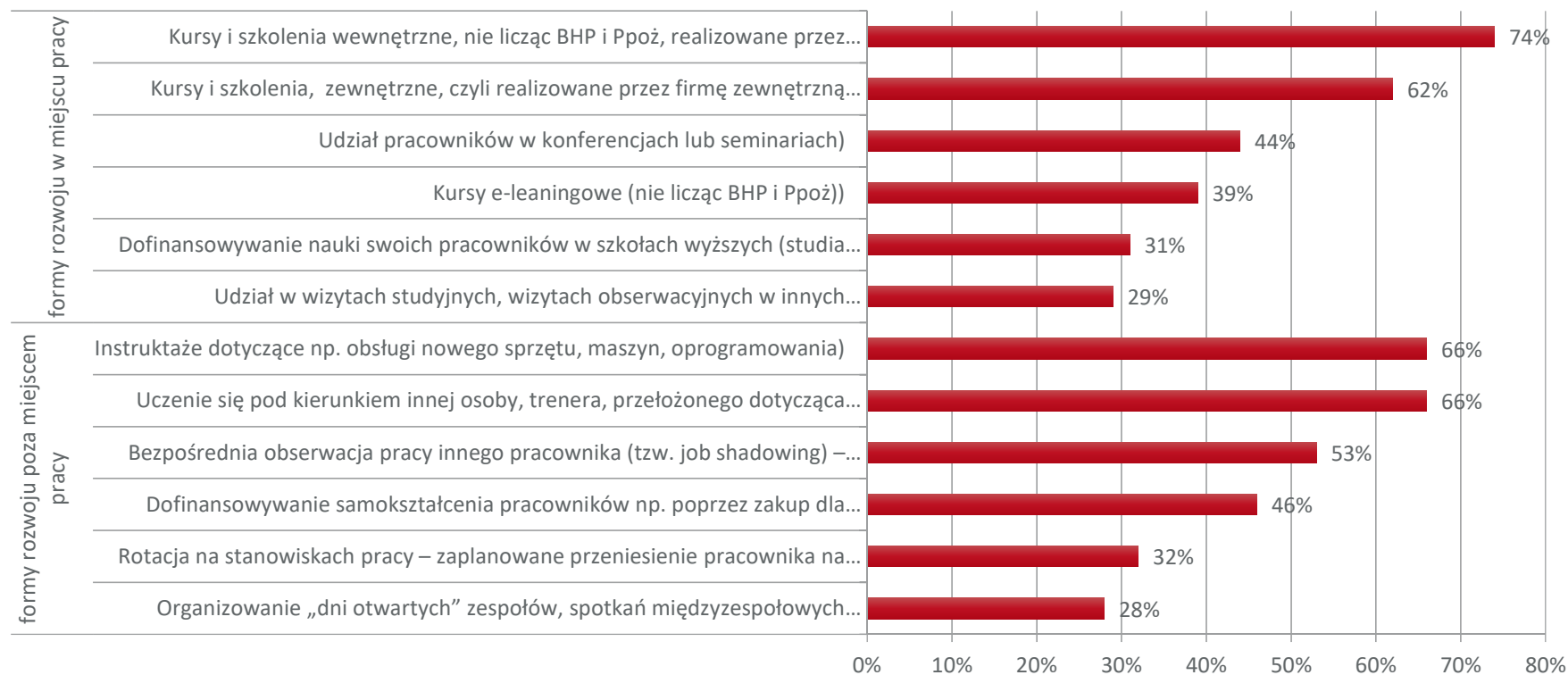
	Wykształcenie ma znaczenia	Minimalne wykształcenie to:					N
		średnie ogólne	średnie techn.	wyższe lic./inż.	wyższe mgr		
Rozwój biznesu	5%	8%	42%	33%	11%	99	
Projektowanie technologicznego rozwiązania	5%	8%	32%	36%	19%	95	
Programowanie	5%	12%	48%	30%	5%	60	
Testowanie	3%	9%	32%	31%	25%	139	
Wdrażanie produktu	11%	6%	43%	25%	16%	84	
Zarządzanie zespołem	10%	8%	47%	26%	9%	103	
Projektowanie User Experience	14%	9%	33%	33%	13%	82	
Asysta techniczna	1%	13%	48%	26%	13%	82	
Zarządzanie i utrzymanie infrastruktury informatycznej firmy	5%	15%	43%	30%	7%	77	
Ogółem	6%	9%	40%	30%	14%	821	

Firmy nie wykorzystują odpowiednio przewag strategii inwestycji w kapitał ludzki

POŁOWA FIRM IT NIE MA STRATEGII DZIAŁANIA DŁUŻSZEJ NIŻ 3 MIESIĄCE

W sytuacji wystąpienia niedoborów kompetencyjnych najczęściej szkoli się obecnych pracowników

rekrutacja i rotacja

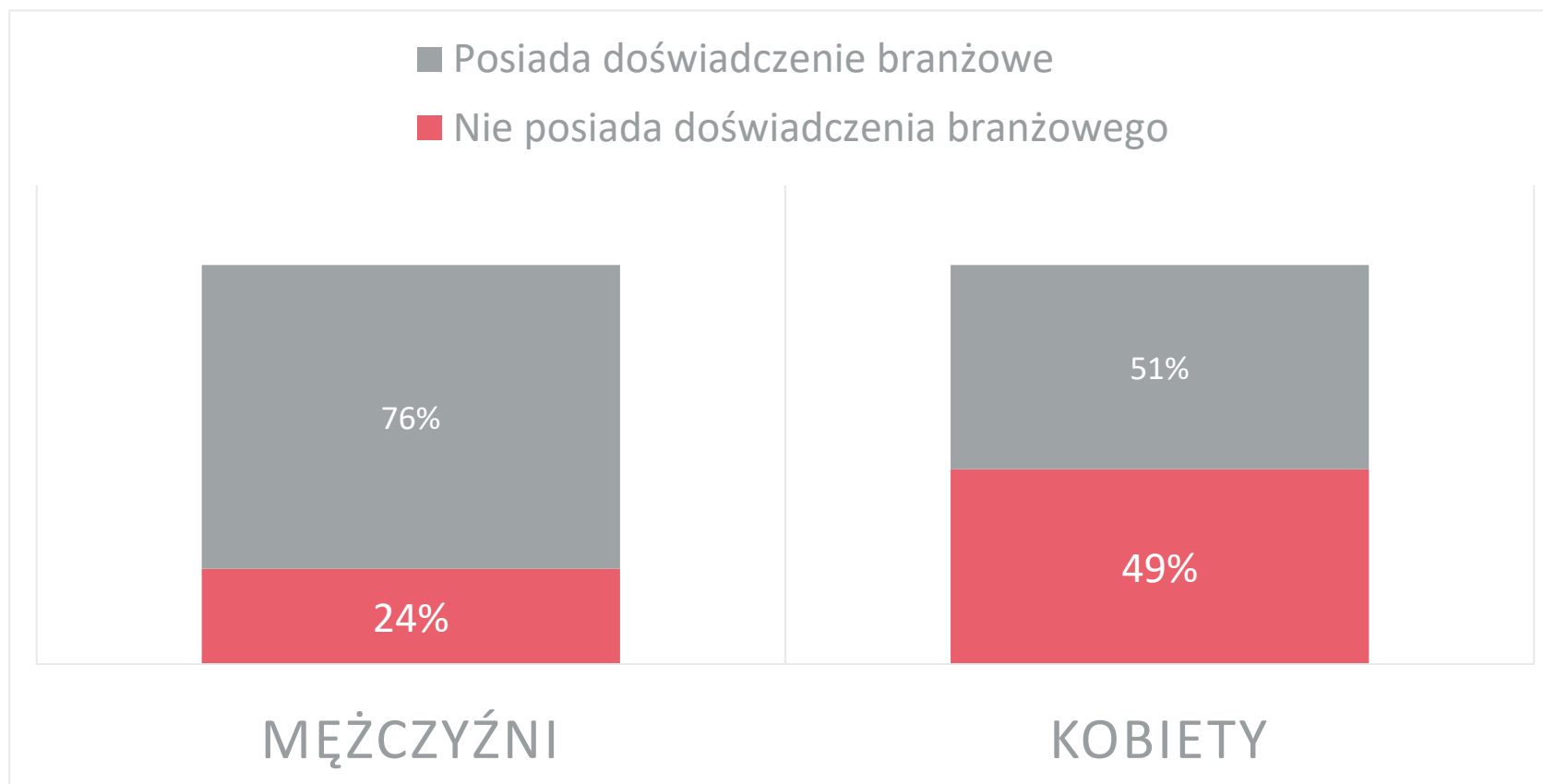
- 1 Rosnący popyt będzie zwiększał deficyt w obszarze kompetencji IT
- 2 Firmy poszukują przede wszystkim programistów
- 3 Rekrutacja pracowników IT jest wg pracodawców trudna lub bardzo trudna
- 4 Pracodawcy oczekują pracowników przygotowanych, z wykształceniem technicznym lub wyższym oraz z doświadczeniem
- 5 Strategię inwestycji w kapitał ludzki częściej stosują firmy innowacyjne, częściej dostrzegają też pola do rozwoju kompetencji

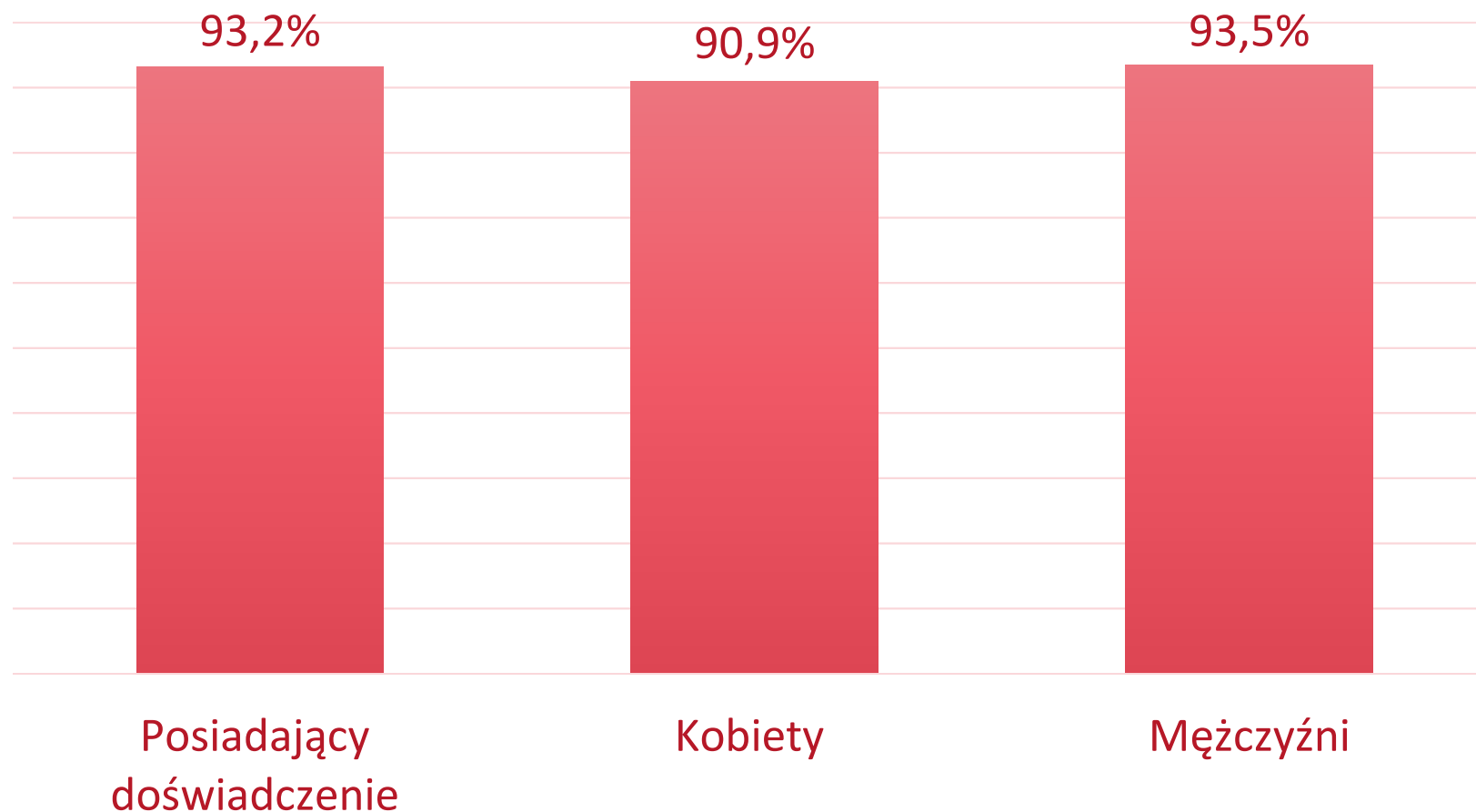
Doświadczenie zawodowe studentów

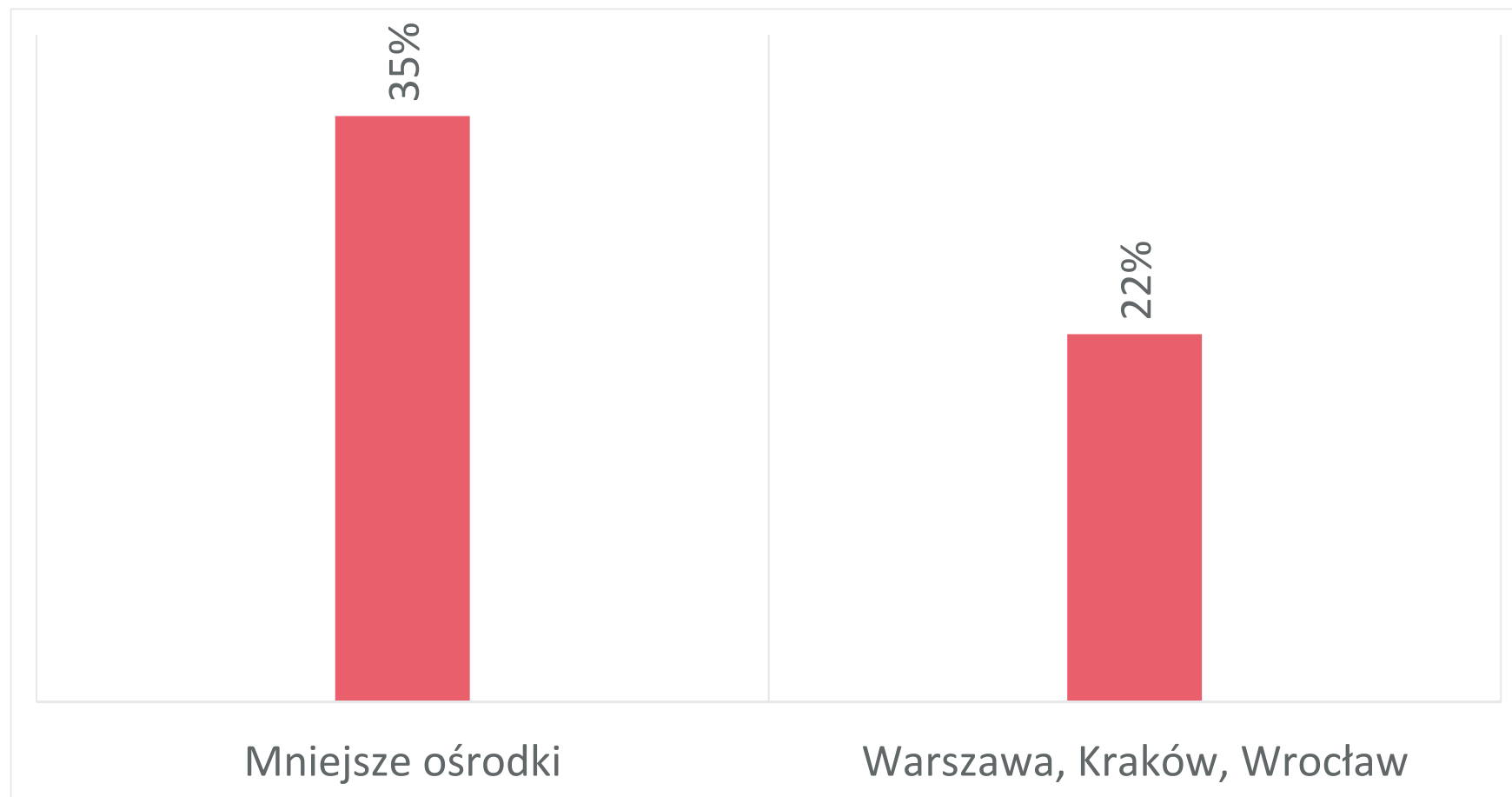
Niemal 1/3 badanych studentów nie ma doświadczenia branżowego. Wśród kobiet wskaźnik ten rośnie do 49%.

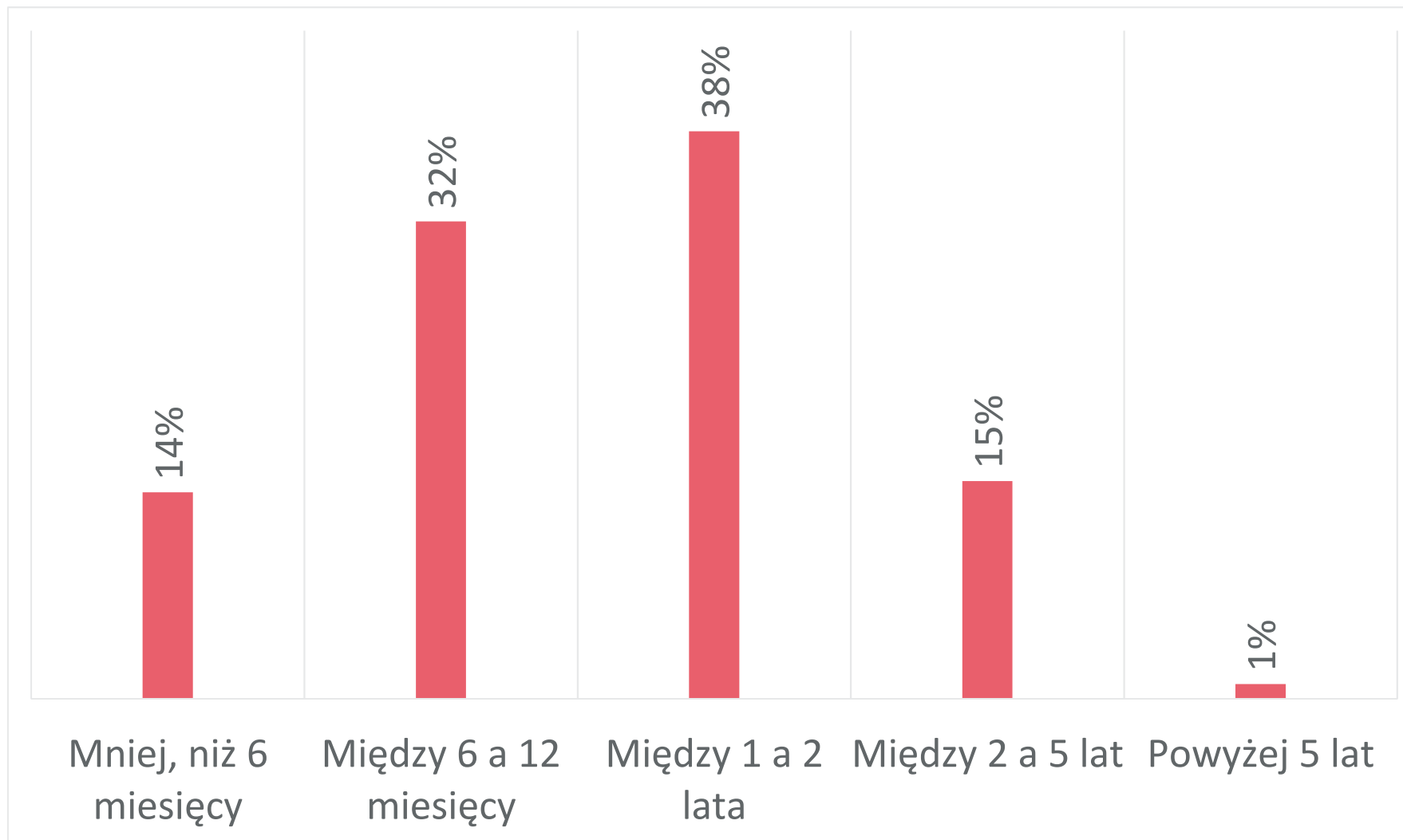
Biorąc pod uwagę najlepsze kierunki IT – zróżnicowanie to nie ma miejsca

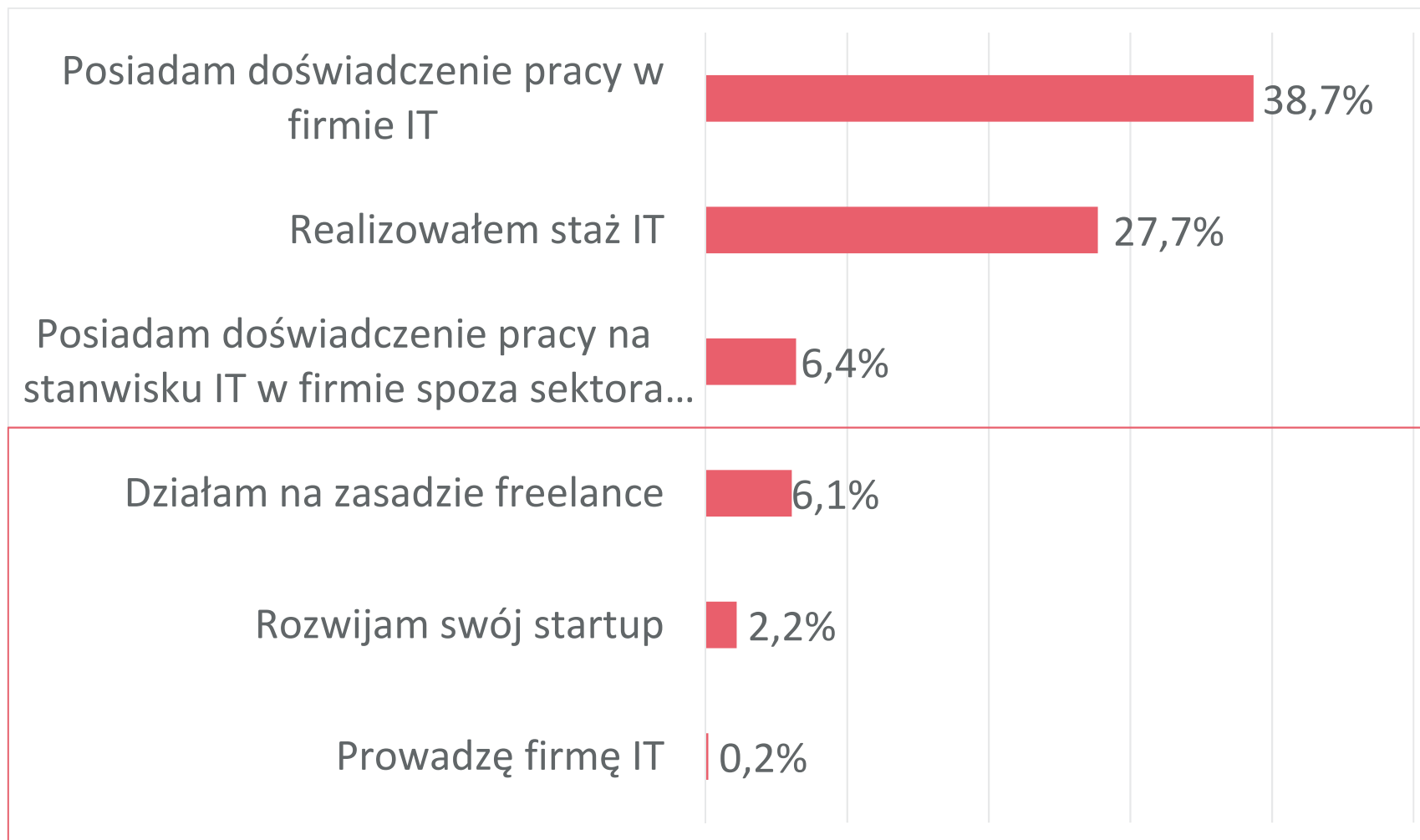

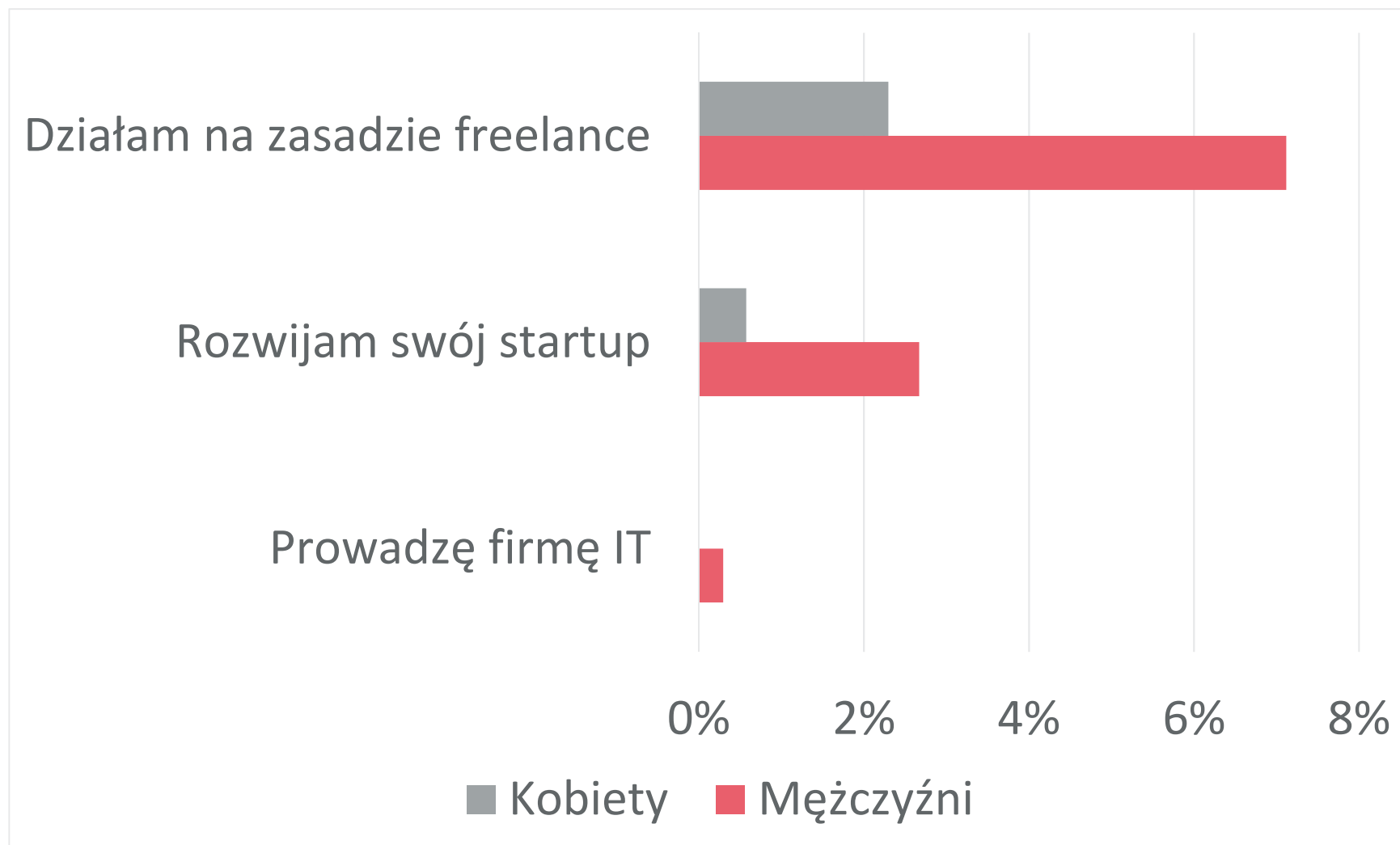
Największe ośrodki a reszta kraju – brak doświadczenia

Długość doświadczenia

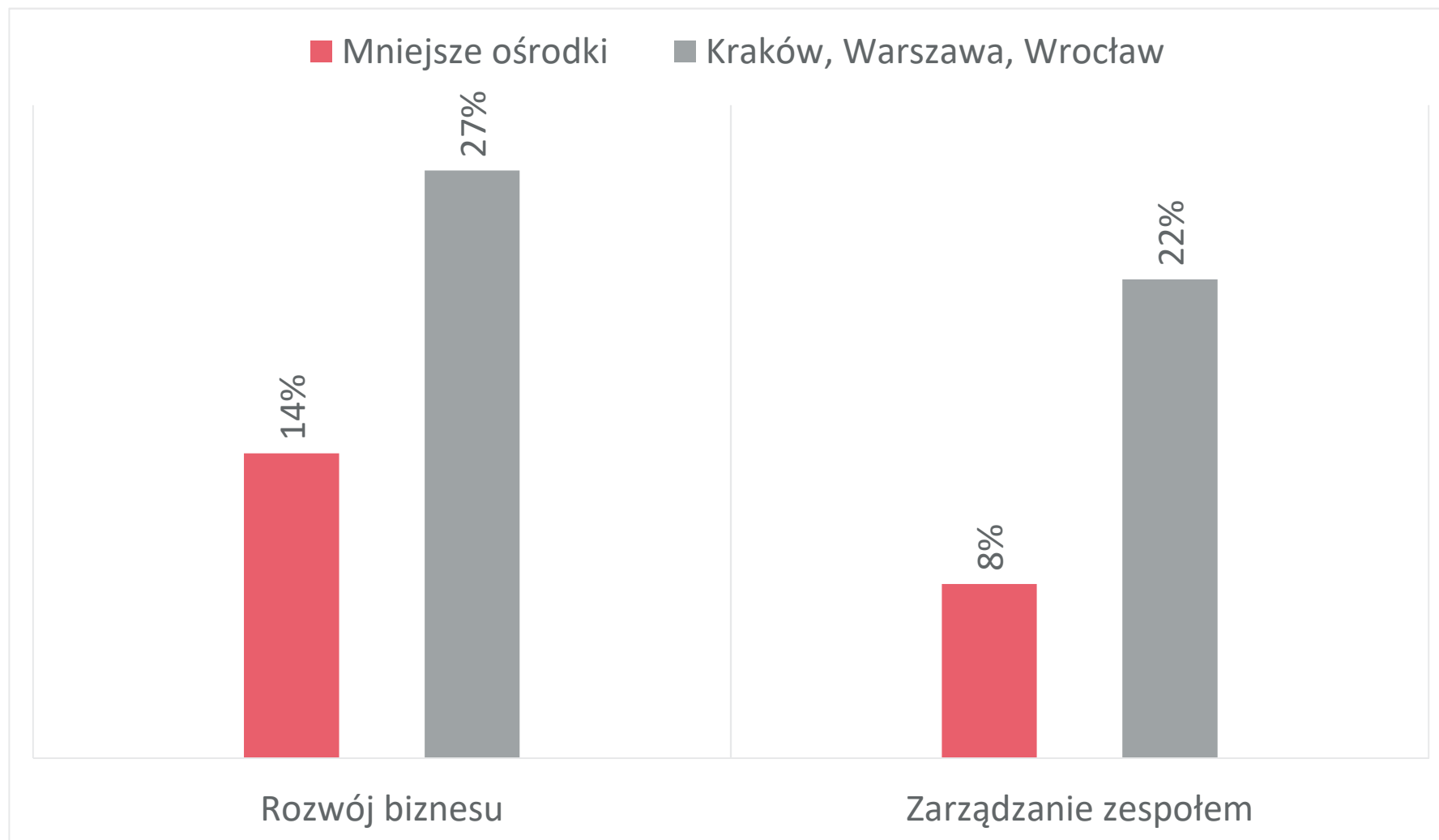

Przywództwo – różnice terytorialne

Głównie wnioski z obserwacji dot. doświadczenia zawodowego studentów

- 1 Wiele studentów posiada doświadczenie zawodowe, ale jest pole do poprawy - 1/3 nigdy nie angażowała się w działania branżowe
- 2 Wśród studentów najlepszych kierunków dośw. zaw. jest na poziomie 93% - warto sprawdzić, co oni robią dobrze
- 3 Programy motywujące zaangażowanie zawodowe powinny w szczególności dotyczyć kobiet oraz osób z mniejszych ośrodków akademickich
- 4 Niski jest poziom doświadczenia związanego z przedsiębiorczością – szczególnie wśród kobiet
- 5 Wsparcia wymaga również rozwój cech przywódczych

Trendy technologiczne

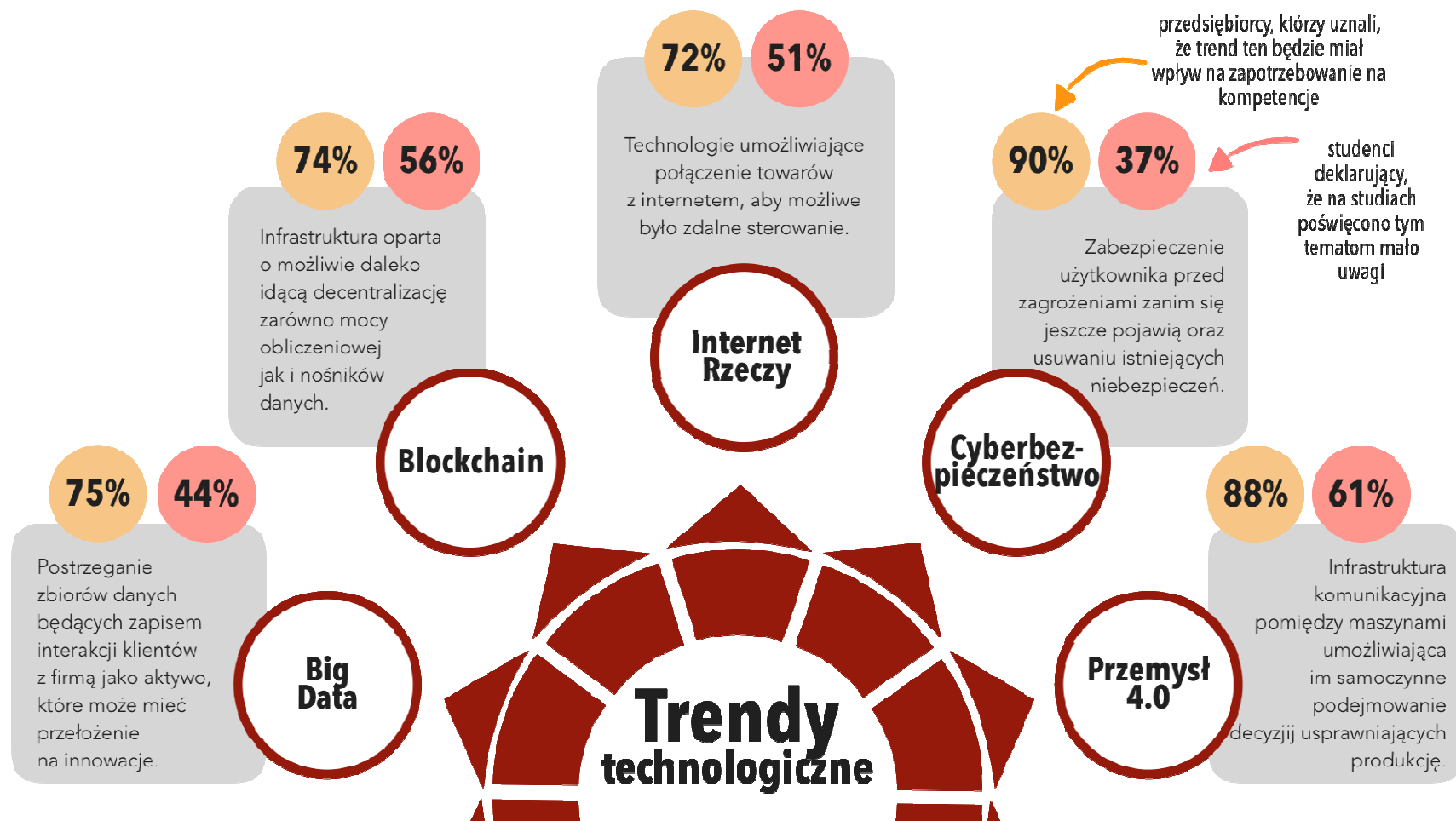
Firma musi umieć nie tylko tworzyć rozwiązania IT, ale przede wszystkim budować racjonalność biznesową dla konkretnego wdrożenia. Wiąże się to z umiejętnościami rozumienia i analizy procesów biznesowych, identyfikacji konkretnych potrzeb i budowania uzasadnienia biznesowego dla inwestycji w dane rozwiązanie IT. Wymagania te leżą aktualnie coraz bardziej po stronie firm ferujących rozwiązania IT.

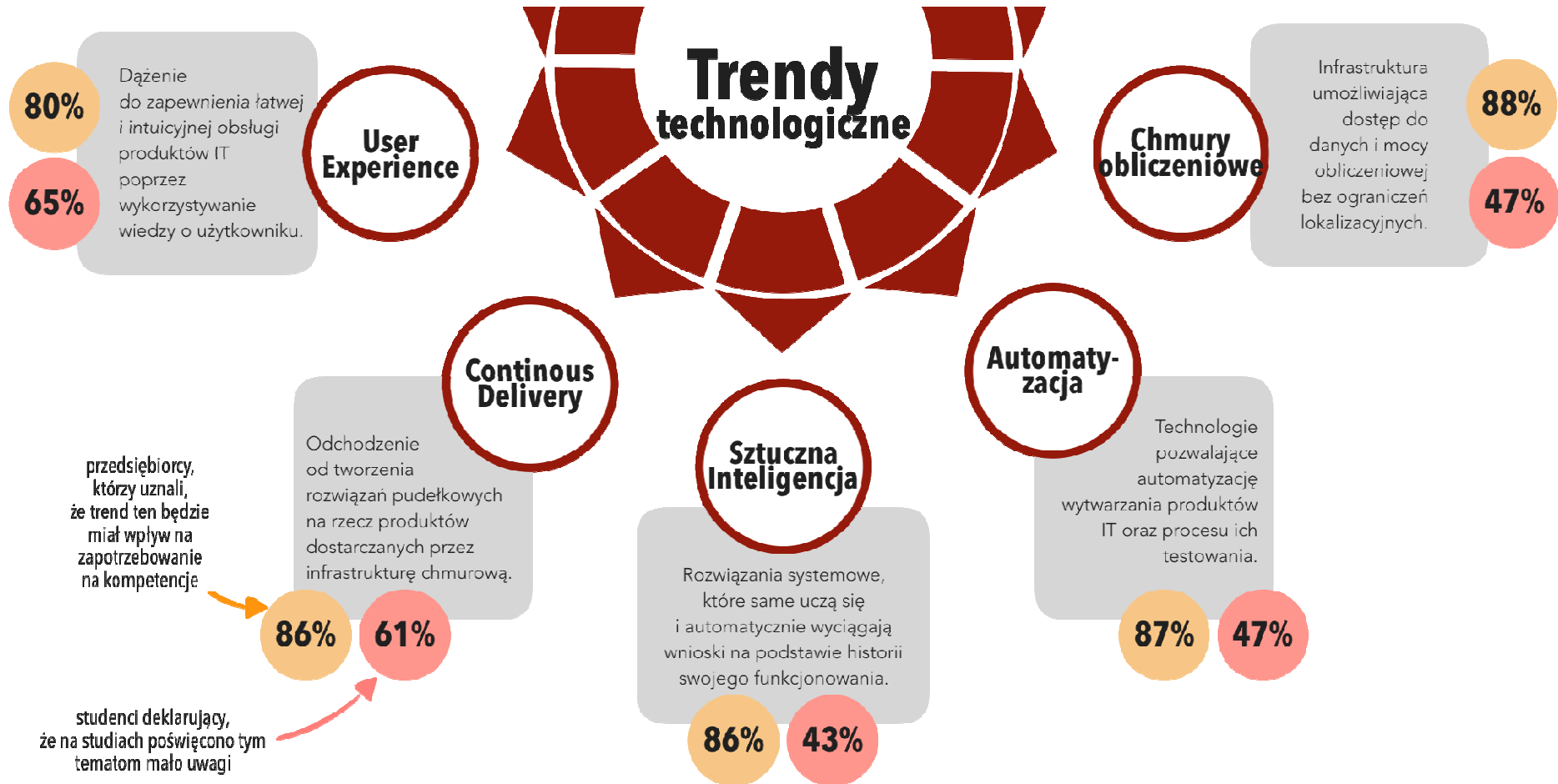
**wartość
biznesowa**

**Trendy
przekrojowe**

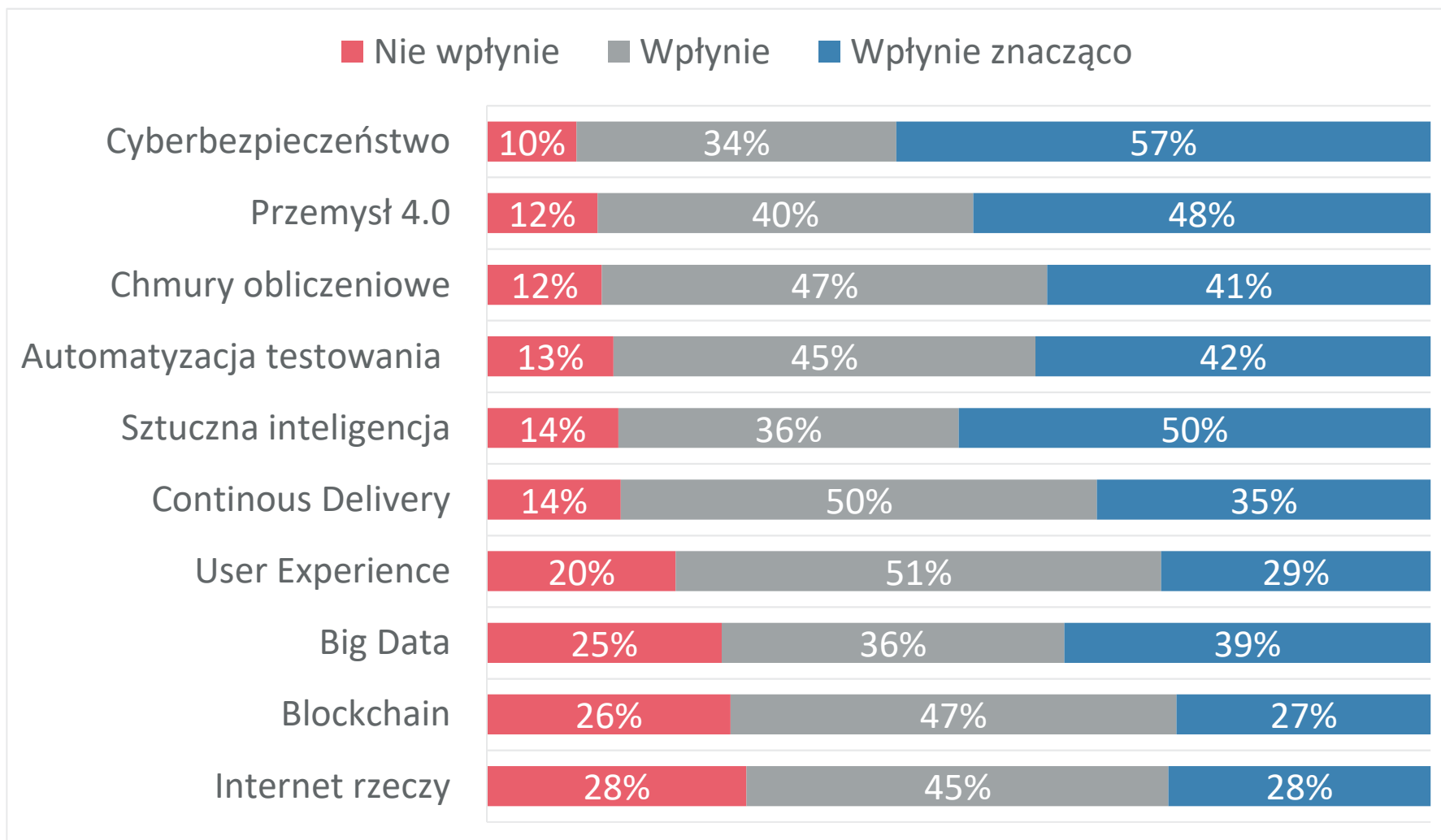
**zagraniczne
inwestycje**

Zagraniczne inwestycje bezpośrednio polegające na tworzeniu centrów informatycznych w Polsce kreują dodatkową presję płacową, przez co niektórym rodzimym firmom trudniej jest konkurować w grze o zdobywanie specjalistów IT. Z drugiej strony polscy specjaliści zyskują dostęp do zaawansowanych technologii, wiedzy i know-how.

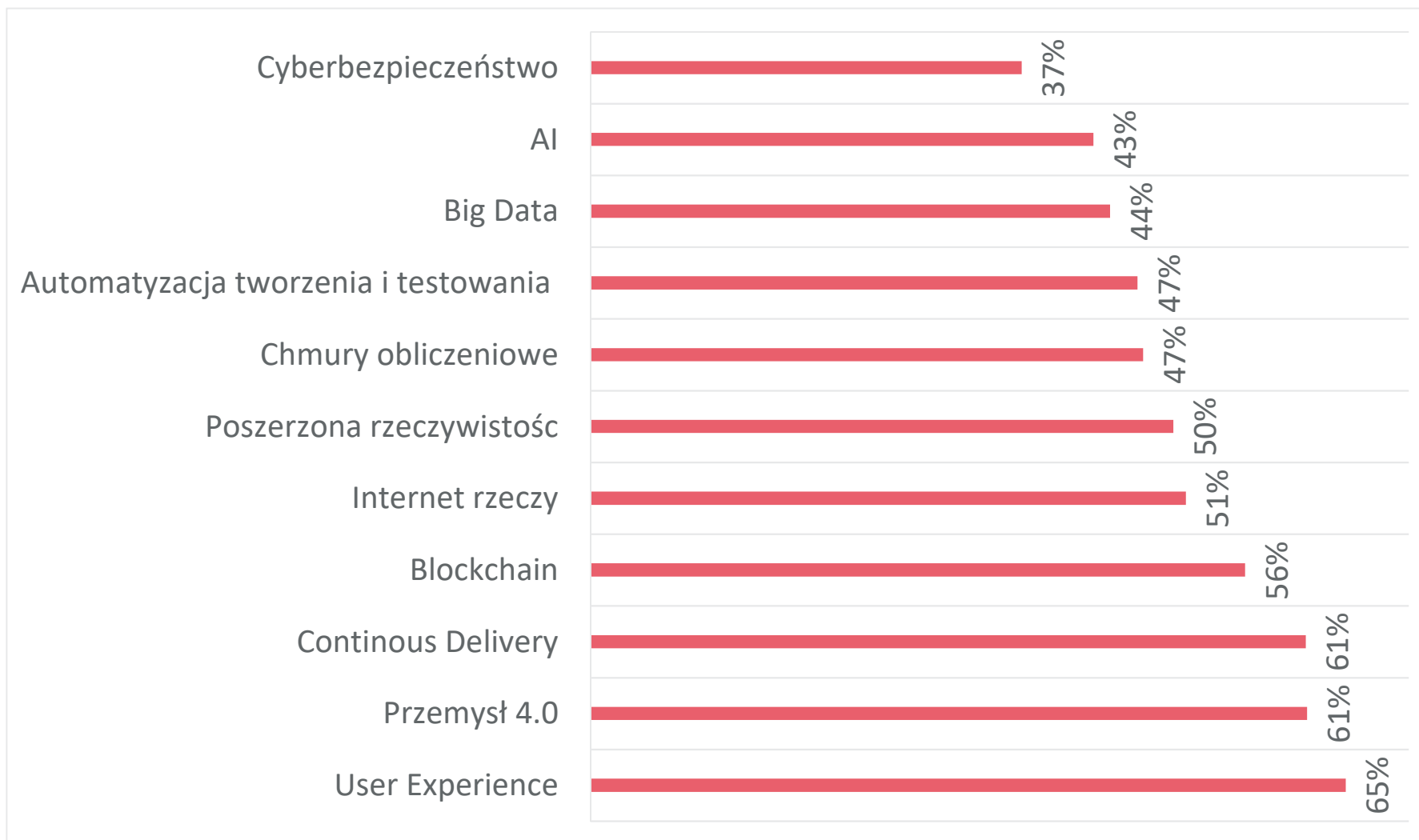

Ranking „siły” trendów wg pracodawców

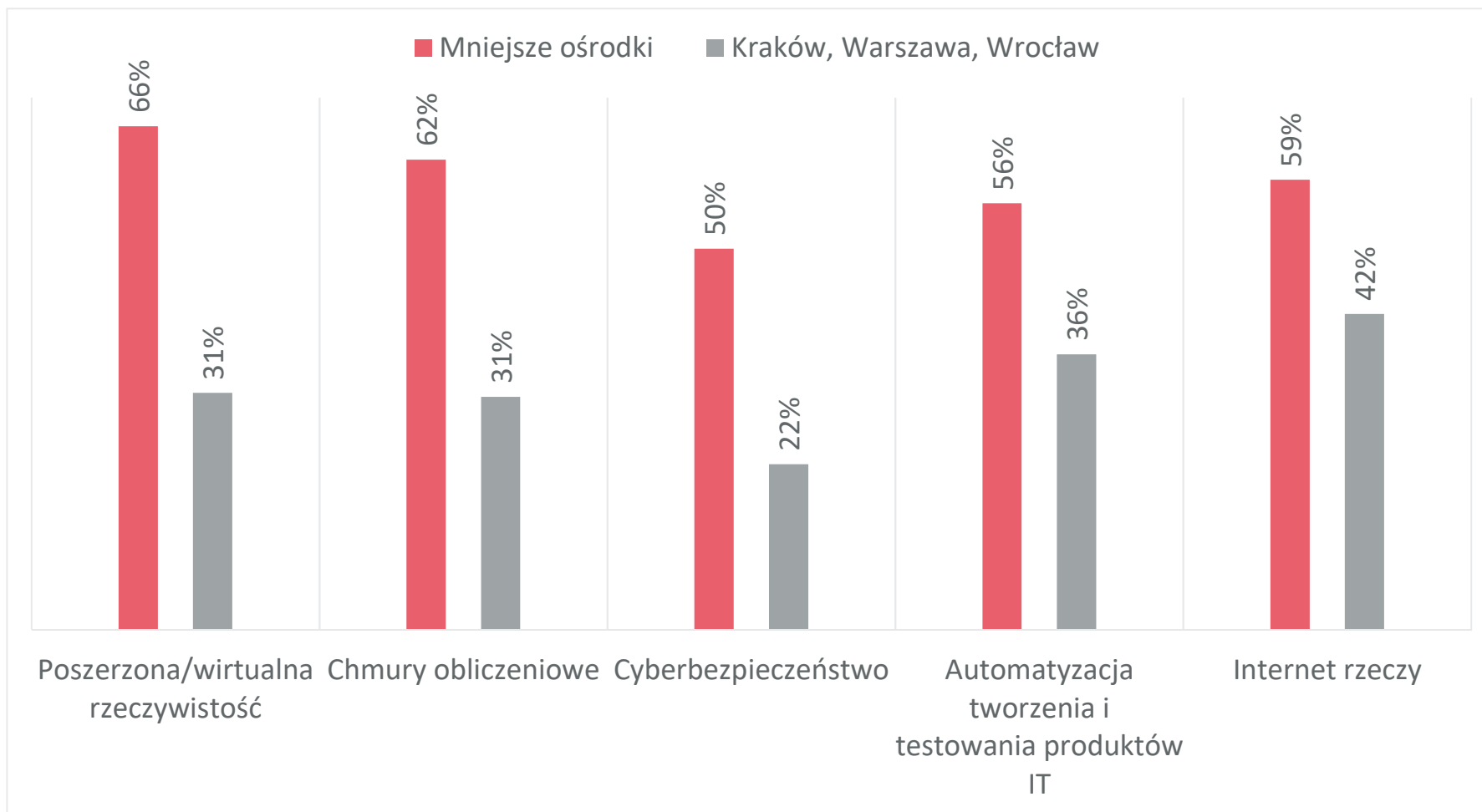

Czy tematyka ta jest ujęta w toku studiów?

Czy tematyka ta jest ujęta w toku studiów – różnice terytorialne

- 1 Generalnie, każdy z wytypowanych trendów będzie oddziaływał na zapotrzebowanie na kompetencje
- 2 „Najsilniejsze” trendy to cyberbezpieczeństwo, przemysł 4.0 i chmura
- 3 Jest potrzeba, aby programy studiów przykładają większą wagę do pokazywania trendów i uczenia odpowiednich kompetencji
- 4 Potrzeba ta jest szczególnie duża w mniejszych ośrodkach akademickich

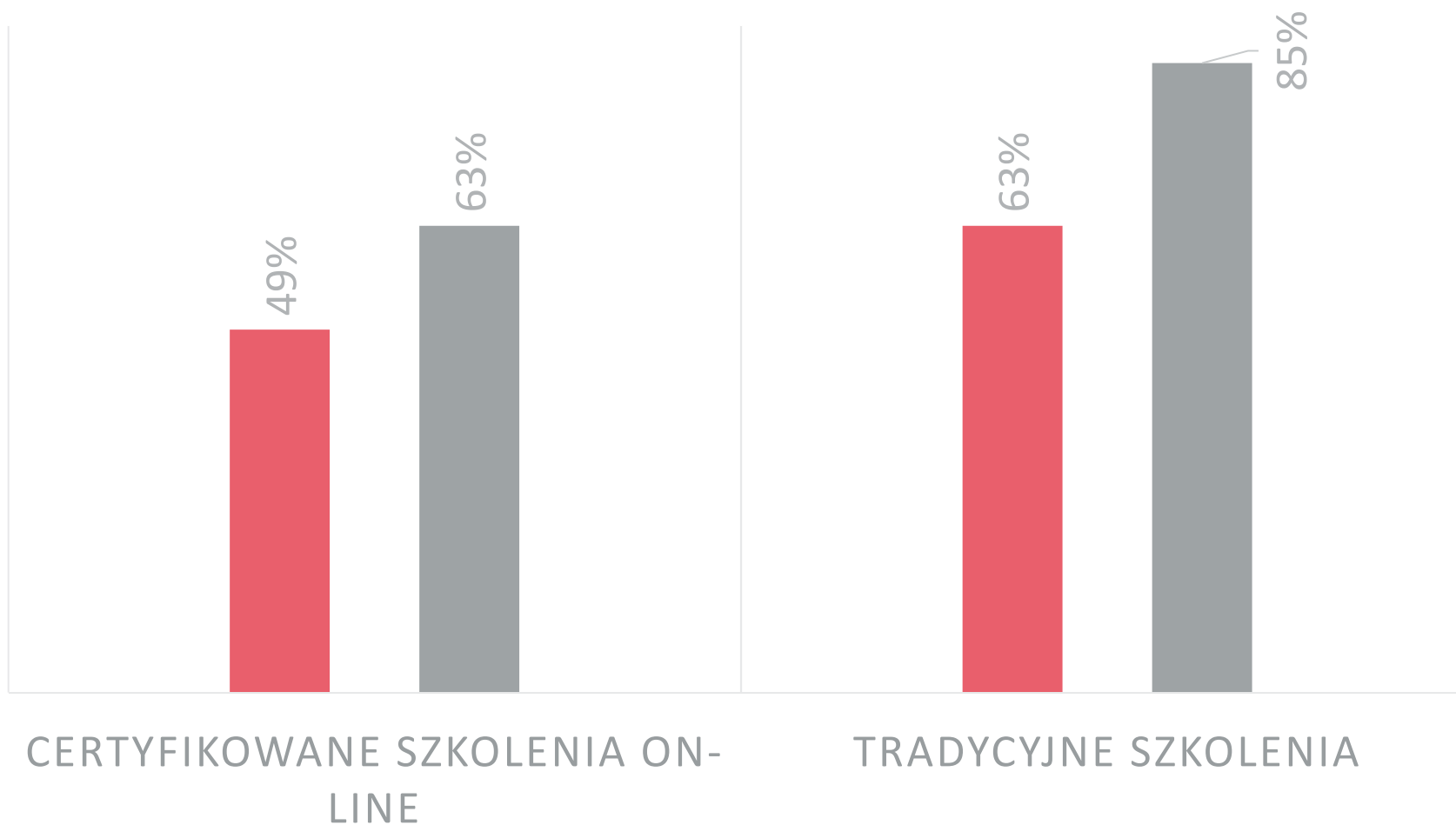
Formy rozwoju kompetencji i ich skuteczność

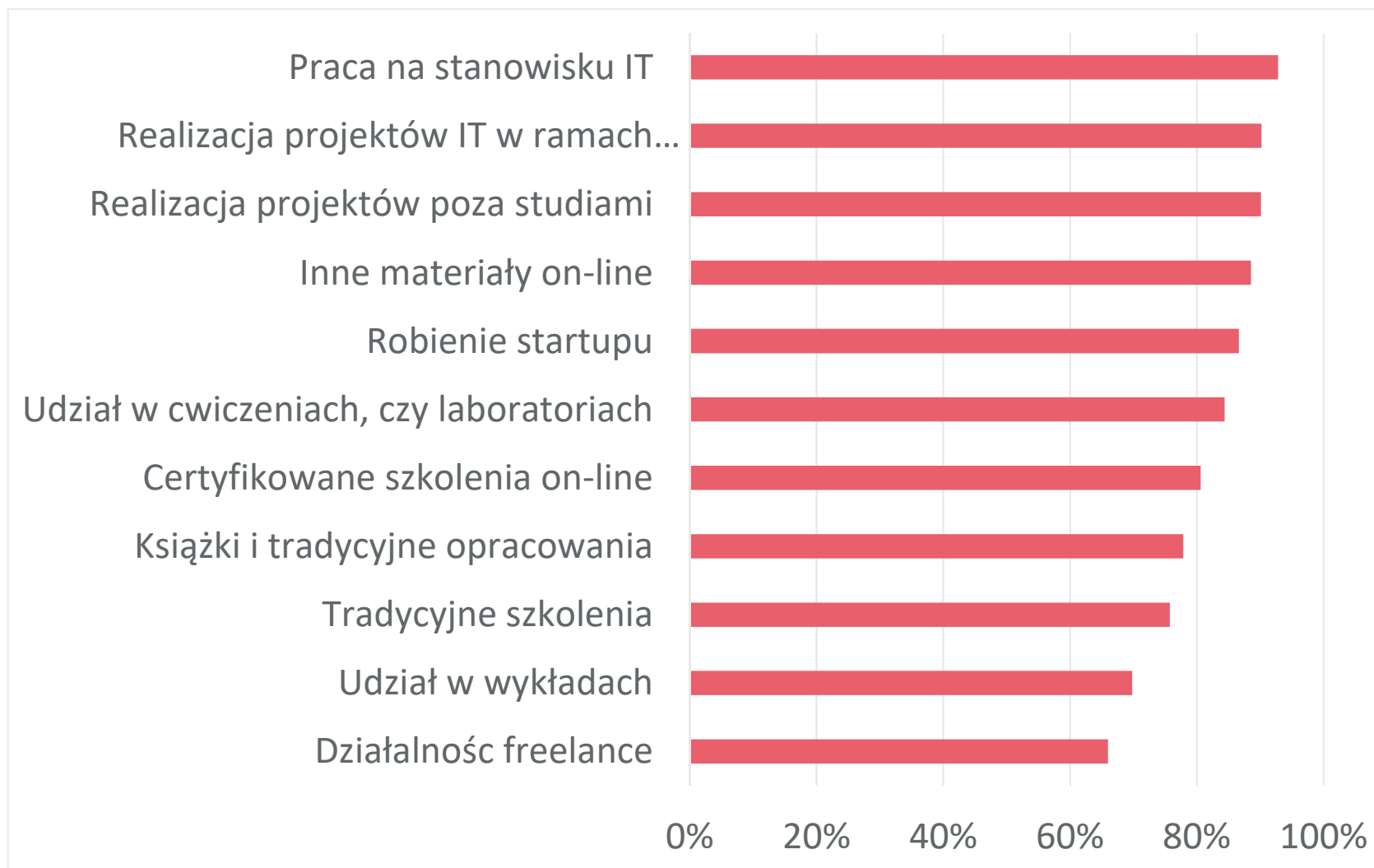

Sposoby rozwijania kompetencji	
Udział w ćwiczeniach czy laboratoriach	96%
Udział w wykładach	93%
Inne materiały on-line	89%
Realizacja projektów informatycznych w ramach studiów	86%
Książki i tradycyjne opracowania	79%
Tradycyjne szkolenia	73%
Realizacja różnych projektów poza studiami	74%
Praca na stanowisku IT	61%
Certyfikowane szkolenia on-line	55%
Działalność freelance	23%
Robienie startupu	14%

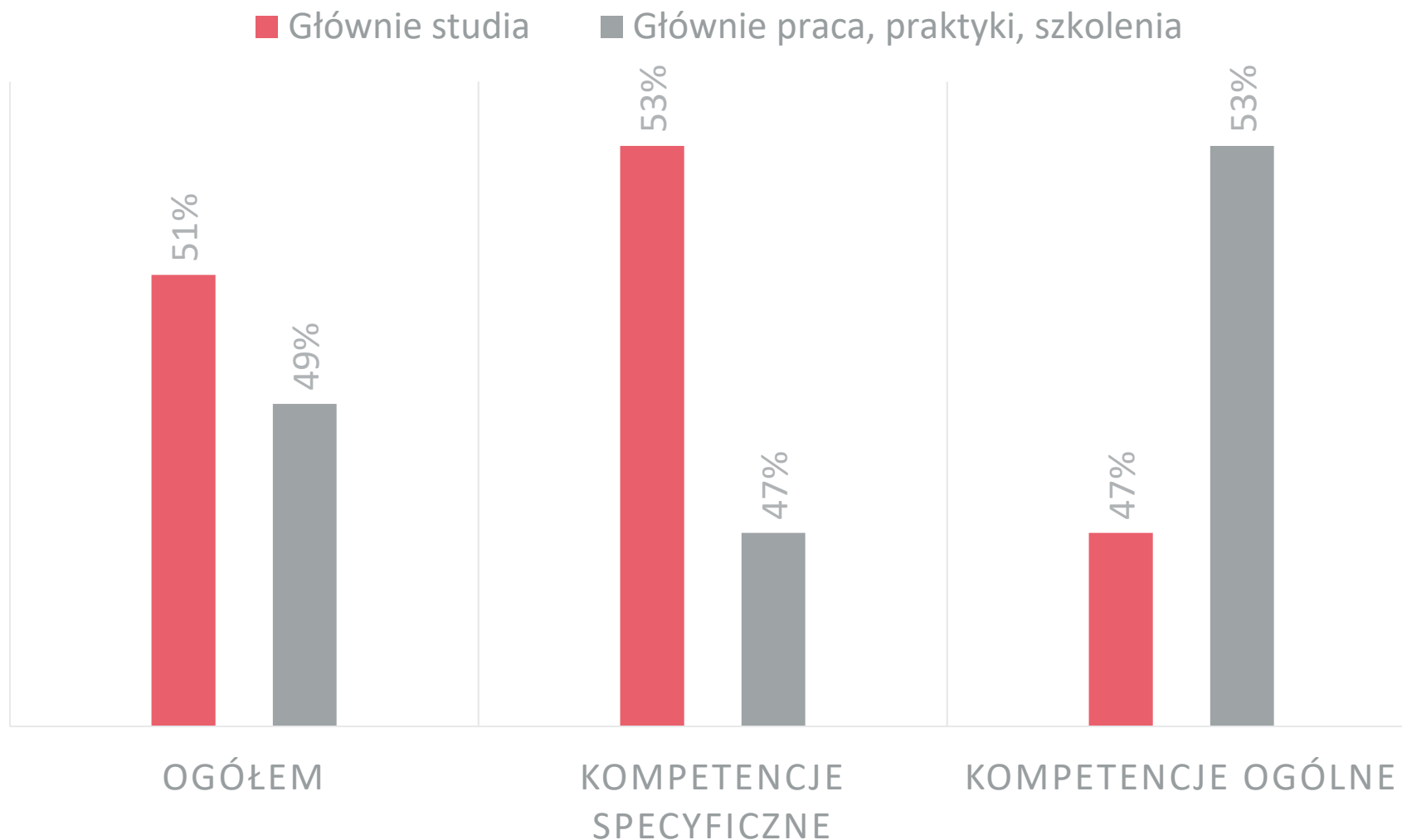
Różnice – formy odpłatne

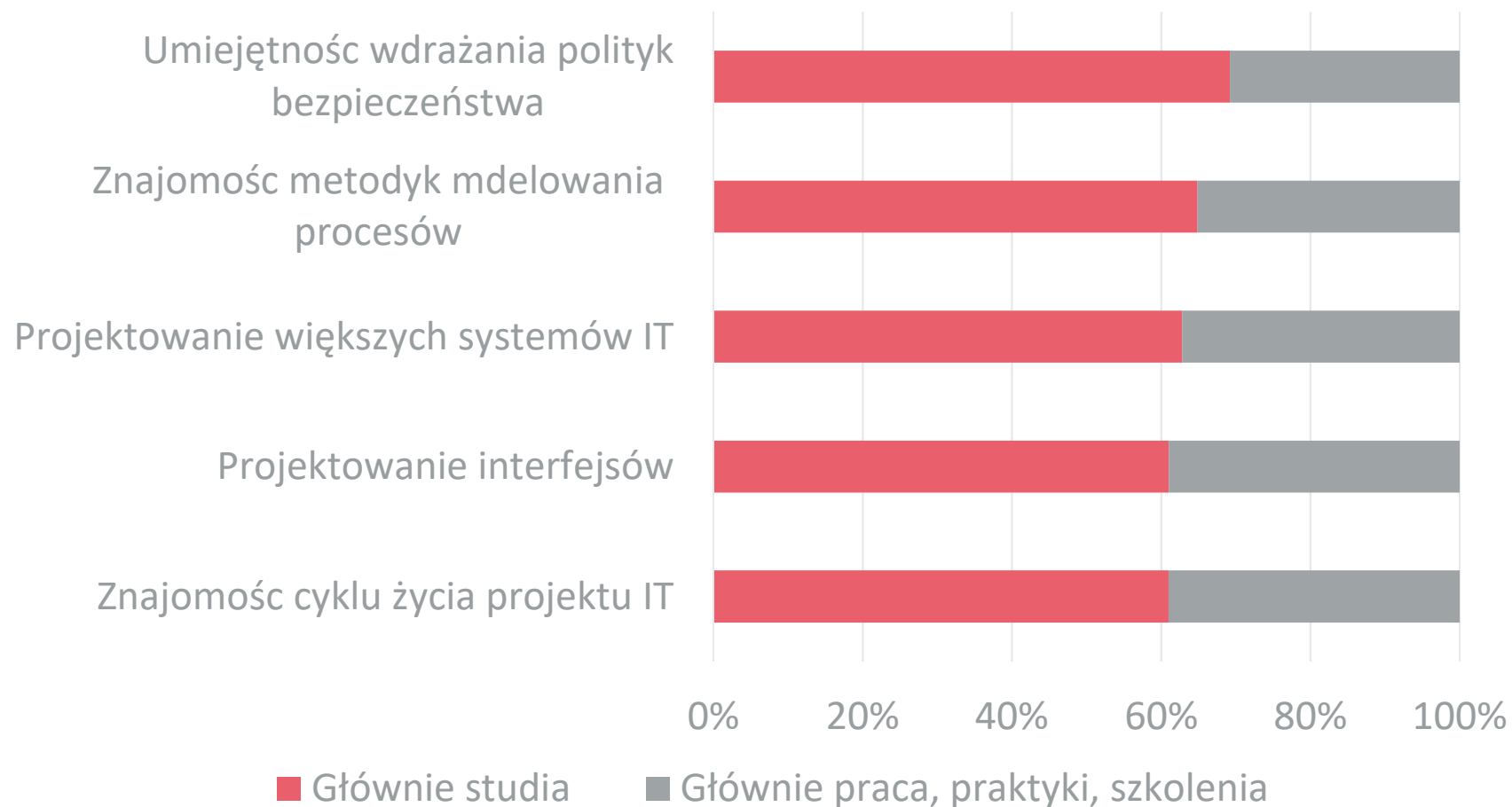
■ Mniejsze ośrodki   ■ Kraków, Warszawa, Wrocław

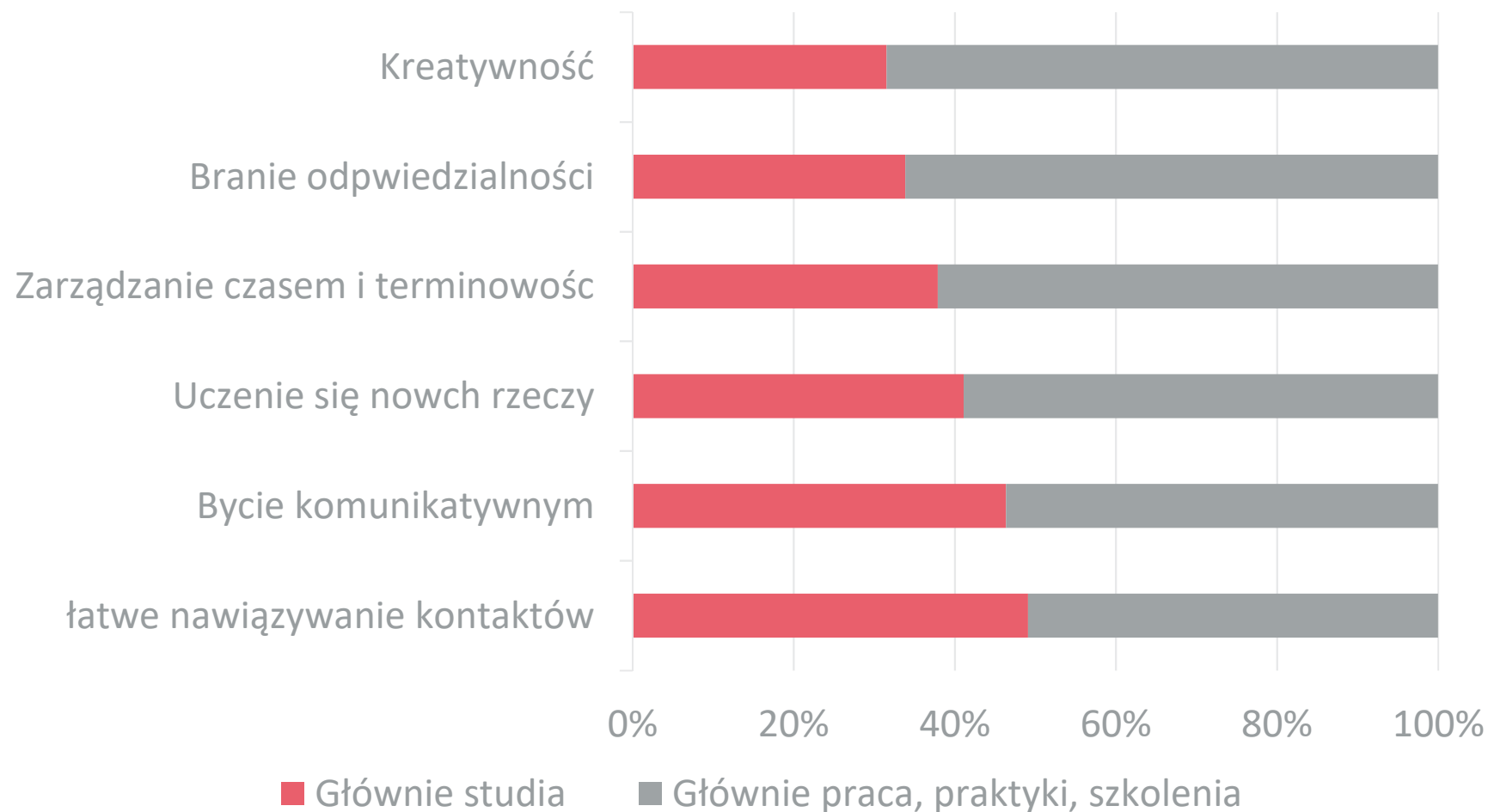
Formy rozwoju a charakter kompetencji

Kompetencje ogólne poza studiami

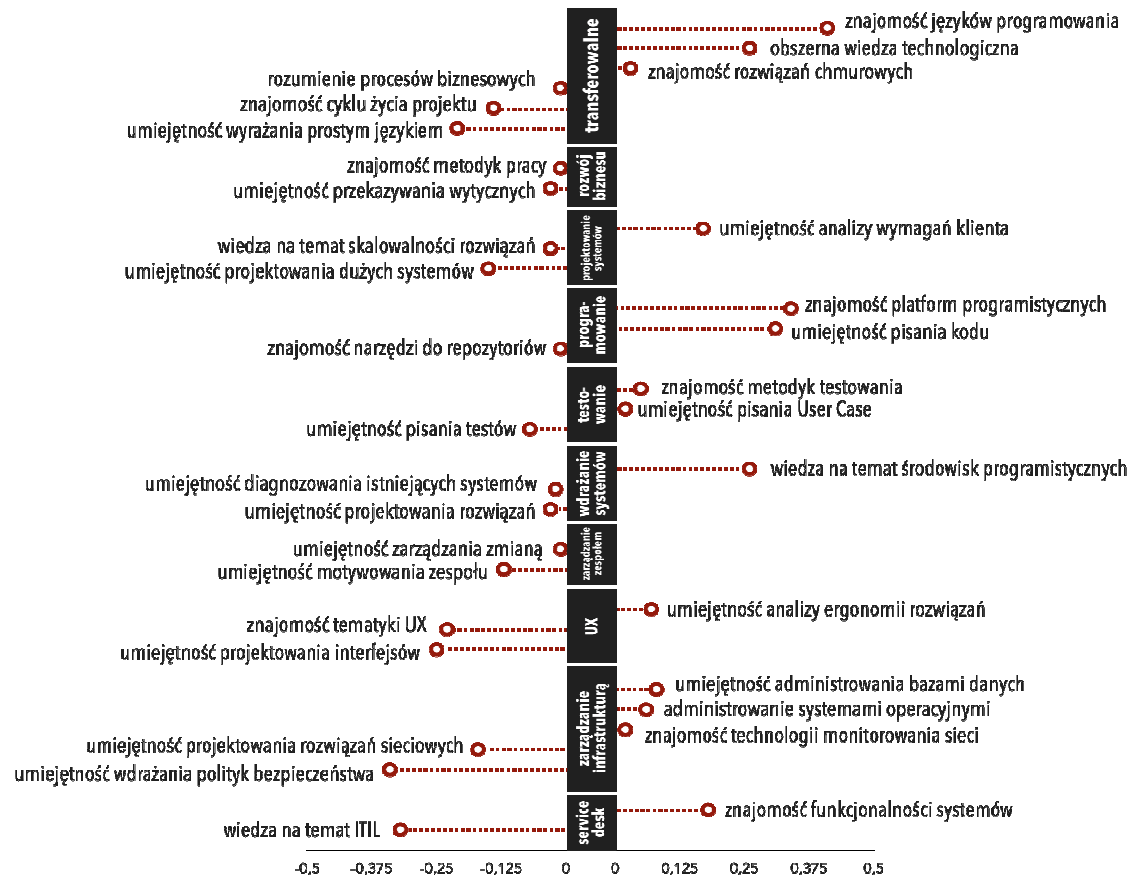
Głównie wnioski z obserwacji dot. oceny skuteczności form rozwoju kompetencji

- 1 Wykłady to najbardziej popularna i jedna z gorzej ocenianych form rozwoju kompetencji
- 2 Formy praktyczne są oceniane jako skuteczniejsze
- 3 Studia w nieco większym stopniu rozwijają kompetencje specyficzne
- 4 Działalność pozauczelniana rozwija kompetencje ogólne

BILANS KOMPETENCJI

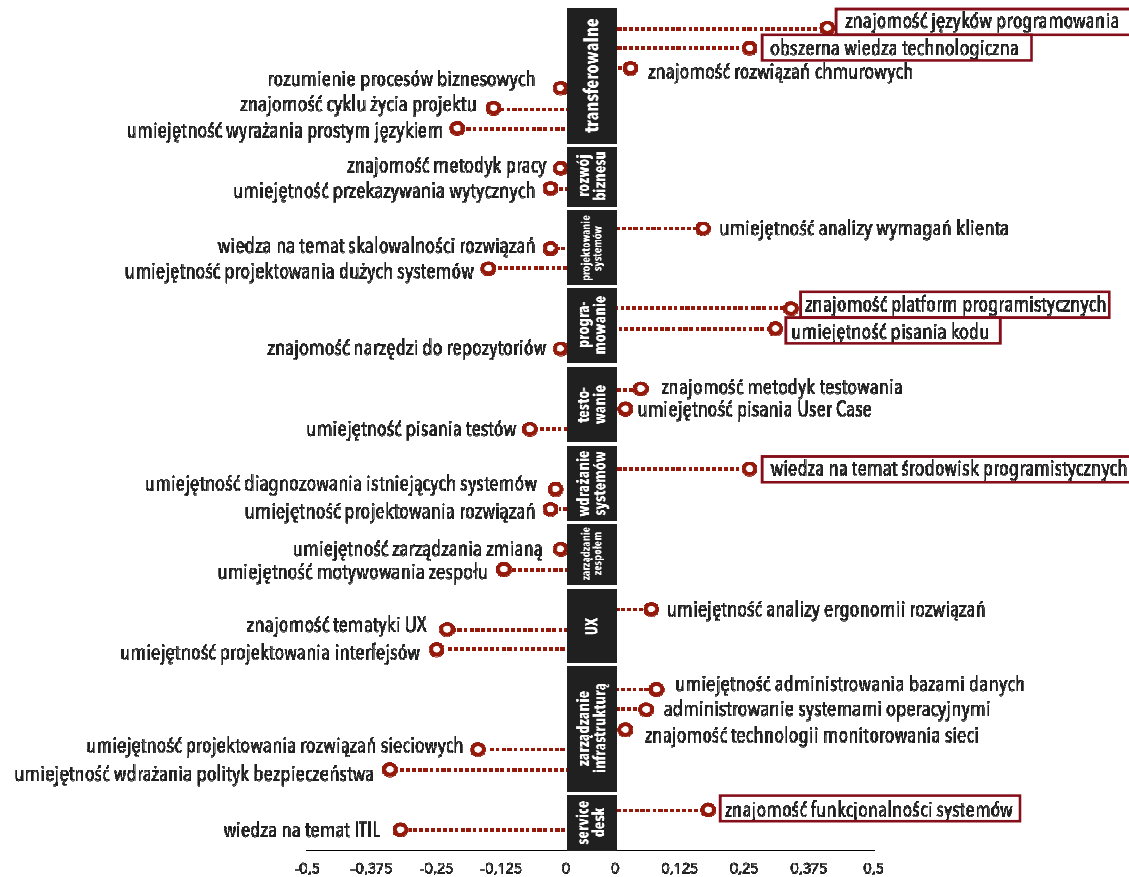

Studenci kierunków informatycznych wysoko oceniają swoje kompetencje

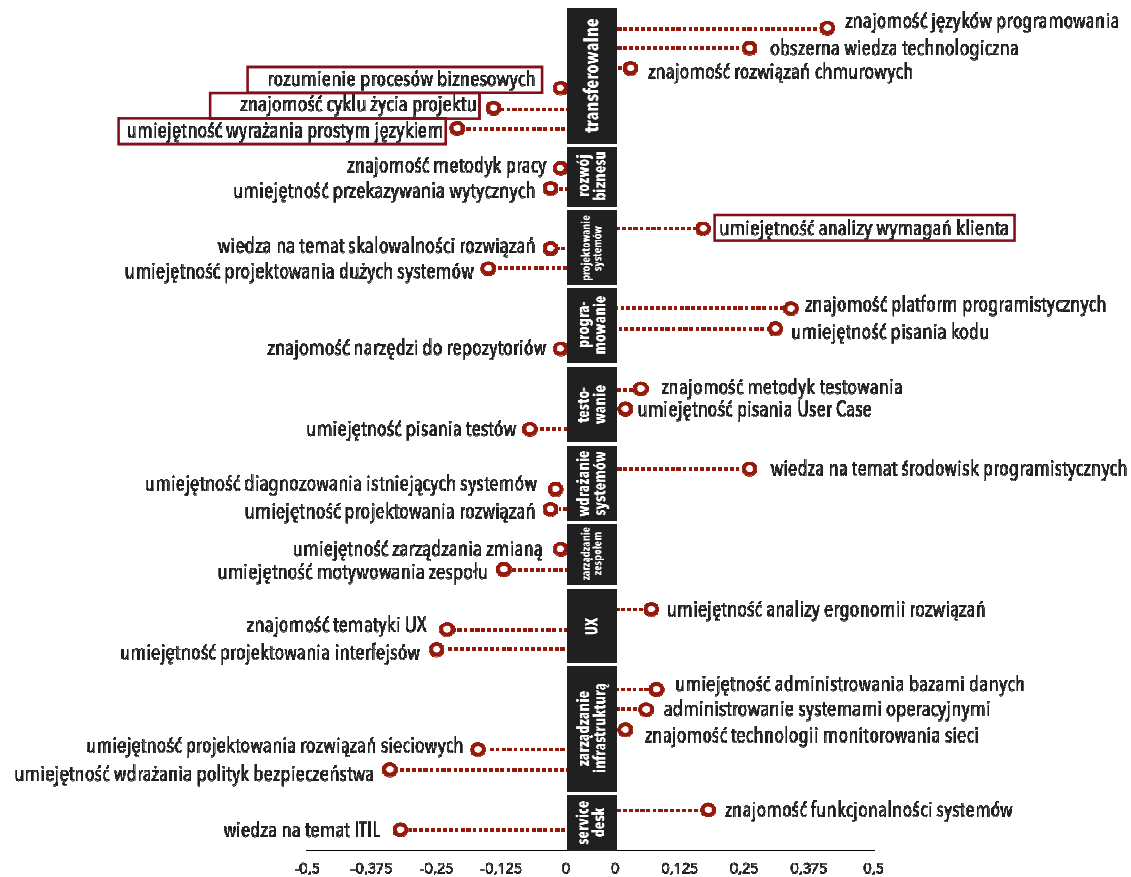
Samoocena poziomu kompetencji zawodowych wycentryowana według średniej oceny wszystkich kompetencji zawodowych (BKL IT)

Kompetencje zawodowe najlepiej oceniane przez studentów dotyczą wiedzy technologicznej oraz umiejętności programistycznych

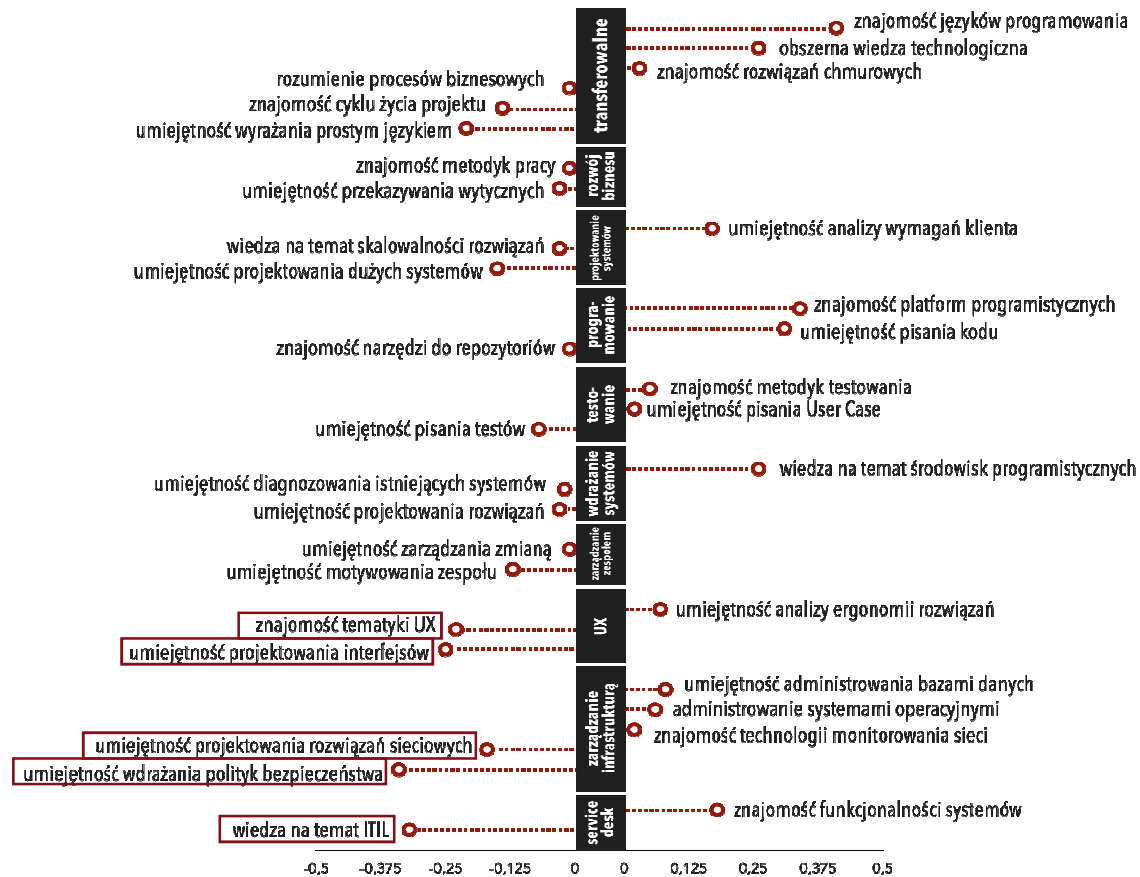
Samoocena poziomu kompetencji zawodowych wycentryowana według średniej oceny wszystkich kompetencji zawodowych (BKL IT)

Studenci nieco słabiej oceniają swoje kompetencje biznesowe

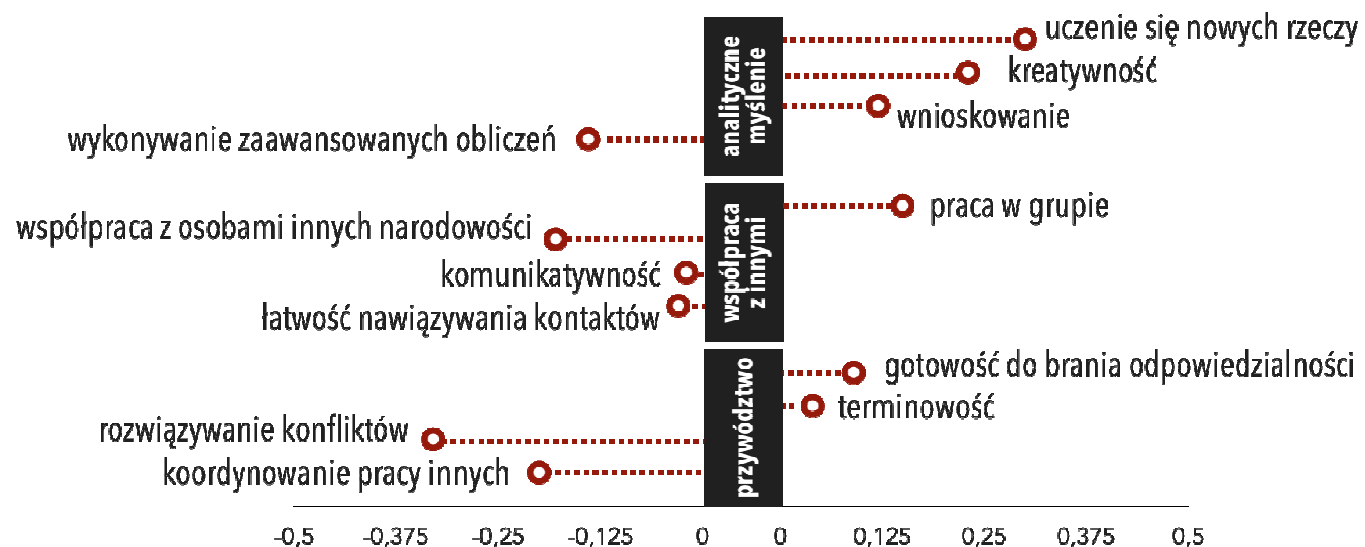
Samoocena poziomu kompetencji zawodowych wycentryowana według średniej oceny wszystkich kompetencji zawodowych (BKL IT)

Stosunkowo słabsze oceny studentów otrzymały kompetencje dotyczące specyficznego zapotrzebowania wobec mniej popularnych ról

Samoocena poziomu kompetencji zawodowych wycentrowana według średniej oceny wszystkich kompetencji zawodowych (BKL IT)

Studenci generalnie lepiej oceniają swoje kompetencje ogólne niż kompetencje zawodowe

Samoocena poziomu kompetencji ogólnych wycentrowana według średniej oceny wszystkich kompetencji ogólnych (BKL IT)

Wobec poszczególnych ról zawodowych pracodawcy mają różne oczekiwania

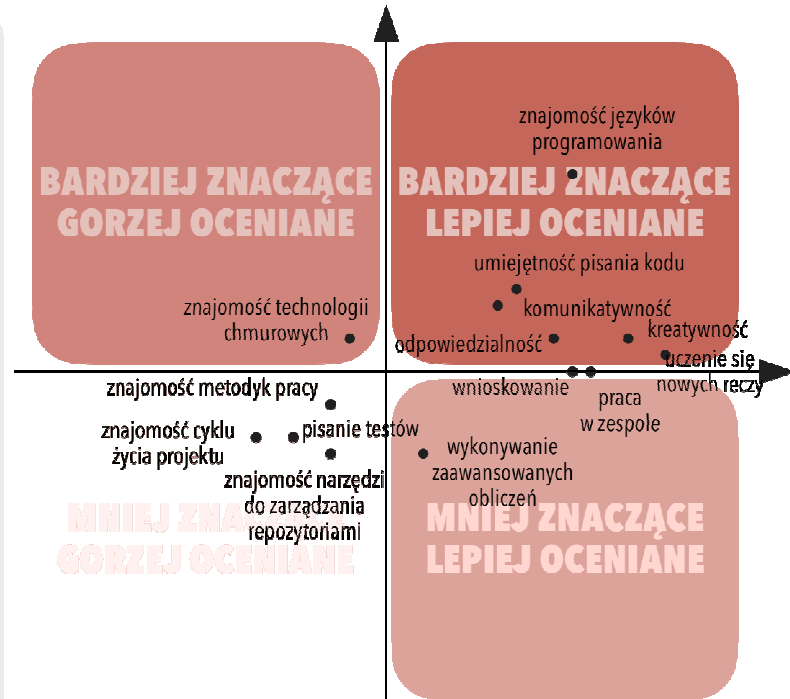
Programowanie

Deweloper, osoba odpowiedzialna za kodowanie według określonych algorytmów, wykorzystanie frameworków, kustomizację modułów, wykorzystywanie bibliotek w celu stworzenia systemu informatycznego, oprogramowania, rozwiązania.

kompetencje kluczowe

- KOMPETENCJE ZAWODOWE**
- ☑️ znajomość języków programowania
  - ☑️ umiejętność pisania kodu
  - ☑️ znajomość narzędzi bazodanowych
  - ☑️ budowa integracji między platformami
  - ☑️ wiedza o potrzebach bezpieczeństwa
  - ☑️ znajomość technologii chmurowych
  - ☑️ wiedza na temat optymalizacji kodu
  - ☑️ znajomość systemów operacyjnych
  - ☑️ znajomość technologii właściwych danej firmie
  - ☑️ automatyzacja procesu tworzenia kodu
- KOMPETENCJE OGÓLNE**
- znajomość języka angielskiego
  - komunikatywność
  - sumienność i dokładność
  - gotowość do brania na siebie odpowiedzialności
  - kreatywność
  - ☑️ znajomość algorytmiki i logiki
  - ☑️ umiejętność przyjmowania feedback'u
  - ☑️ umiejętność pracy w zespole

bilans kompetencji

Kompetencje wskazane za kluczowe przez najwyższy odsetek pracodawców. Samoocena poziomu kompetencji studentów wycentrywana według średniej oceny wszystkich kompetencji. Ocena znaczenia kompetencji dla pracodawców wycentrywana według średniej oceny wszystkich kompetencji. (BKL IT)

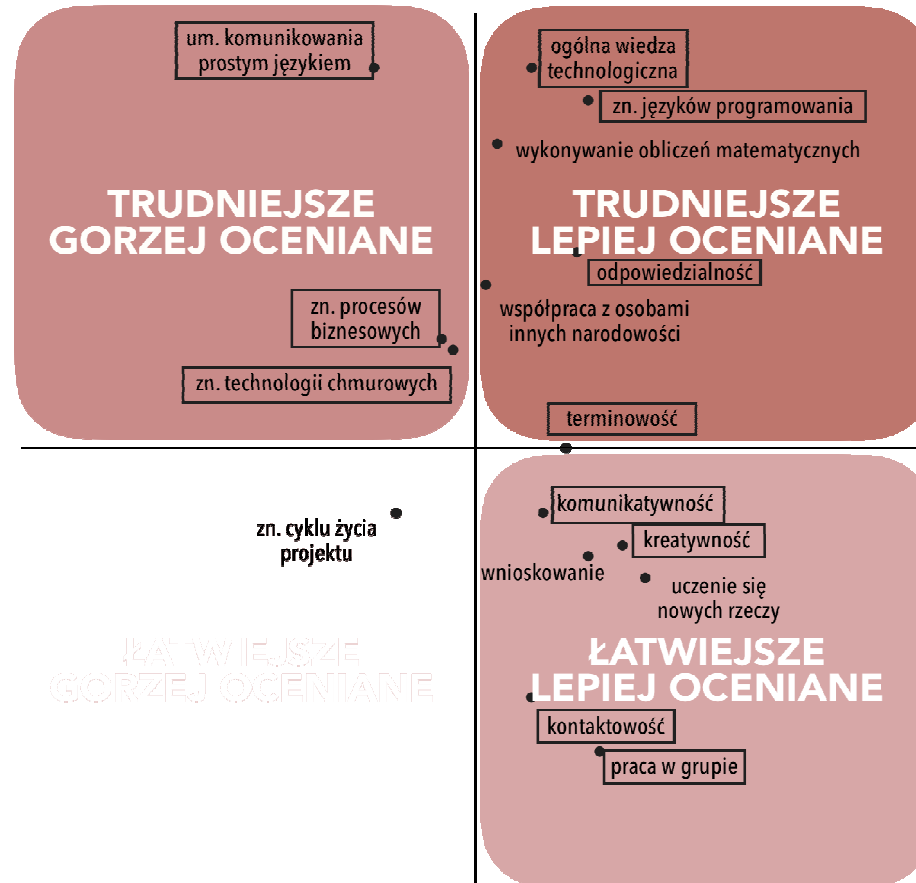

Różne kompetencje są kluczowe do pełnienia poszczególnych ról zawodowych

 <p>ROZWÓJ BIZNESU</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE wiedza technologiczna przekładanie języka technicznego na znajomość technologii związanych z wiedzą o sprzedawanym produkcie rozumienie potrzeb klienta</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE wysoka kultura osobista komunikatywność</p>	 <p>PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE wiedza technologiczna znajomość języków programowania znajomość środowisk programistycznych wiedza o potrzebach bezpieczeństwa znajomość technologii chmurowych projektowanie większych systemów</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE sumienność i dokładność umiejętność współpracy z klientem</p>	 <p>TESTOWANIE ROZWIĄZAŃ</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE znajomość języków programowania znajomość narzędzi do testowania</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE gotowość do brania na siebie umiejętność pracy w zespole</p>	 <p>WDRAŻANIE SYSTEMÓW</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE znajomość funkcjonalności systemów obszerna wiedza technologiczna diagnozowanie funkcjonujących systemów IT projektowanie systemów informatycznych wiedza o środowiskach programistycznych pogłębiona znajomość produktu</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE umiejętność rozwiązywania problemów</p>
 <p>ZARZĄDZANIE ZESPOŁEM</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE umiejętność programowania znajomość technologii używanych w firmie</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE znajomość języka angielskiego</p>	 <p>PROJEKTOWANIE ERGONOMII</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE projektowanie interfejsów użytkownika</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE komunikatywność łatwe nawiązywanie kontaktów gotowość do brania odpowiedzialności znajomość języka angielskiego umiejętność pracy w zespole umiejętność przyjmowania feedback'u</p>	 <p>ZARZĄDZANIE INFRASTRUKTURĄ</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE wiedza o potrzebach bezpieczeństwa znajomość narzędzi do rozwiązywania znajomość zakresu obsługi maszyn wirtualnych umiejętność projektowania rozwiązań</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE sumienność i dokładność znajomość języka angielskiego gotowość do brania na siebie</p>	 <p>SERVICE DESK</p> <p>KOMPETENCJE ZAWODOWE wiedza o środowiskach programistycznych wiedza na temat zagadnień sieciowych znajomość funkcjonalności systemów znajomość technologii chmurowych</p> <p>KOMPETENCJE OGÓLNE umiejętność pracy w zespole znajomość języka angielskiego gotowość do brania na siebie komunikatywność umiejętność słuchania wysoka kultura osobista umiejętność zarządzania czasem i umiejętność rozwiązywania problemów łatwe nawiązywanie kontaktów z ludźmi umiejętność radzenia sobie ze stresem</p>

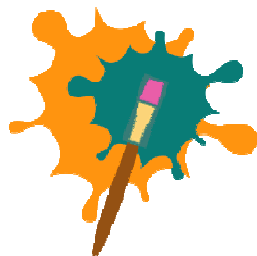
Kompetencje wskazane za kluczowe przez najwyższy odsetek pracodawców (BKL IT)

Kompetencje transferowalne mogą być wykorzystane w pełnieniu więcej niż dwóch ról

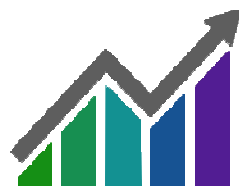

Samooceńca poziomu kompetencji transferowalnych studentów wycentrowana według średniej oceny wszystkich kompetencji. Ocena trudności znalezienia kompetencji dla pracodawców wycentrowana według średniej oceny wszystkich kompetencji. (BKL IT)

Firmy IT próbują wyróżnić się na tle innych jako świetni pracodawcy

ciekawe projekty

oferta rozwojowa

zgrany zespół

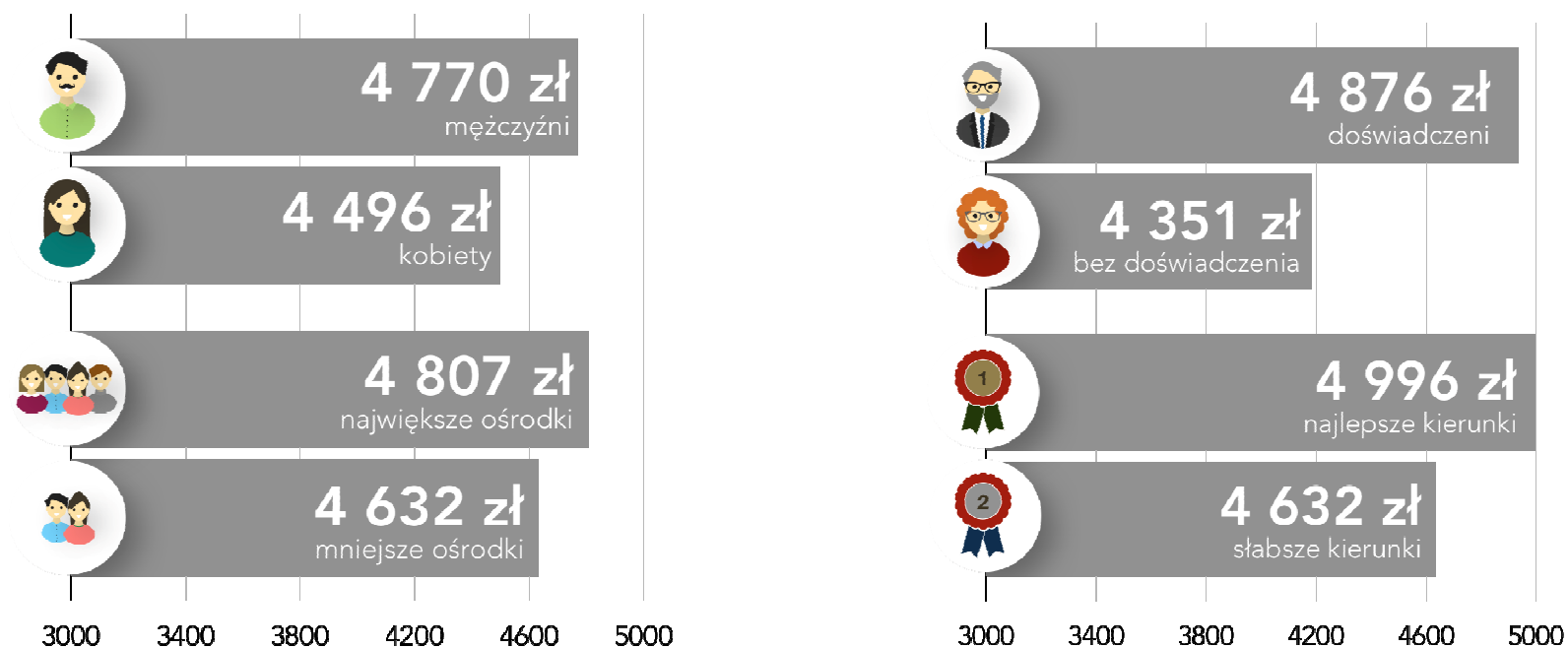
przyjazna atmosfera

dotatkowe benefity

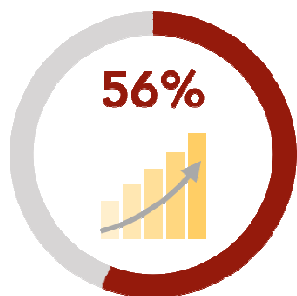
Strategie przyciągania pracowników wskazane przez pracodawców w badaniach jakościowych (BKL IT)

Studenci kierunków informatycznych spodziewają się zarabiać więcej, niż przeciętni Polacy

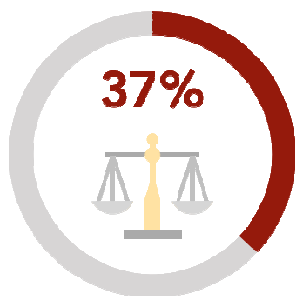

Średni zadowalający dochód spodziewany przez studentów w pierwszej pracy po studiach (BKL IT)

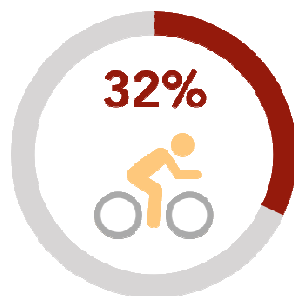
Młodzi pracownicy chcą świadomie budować swoją karierę

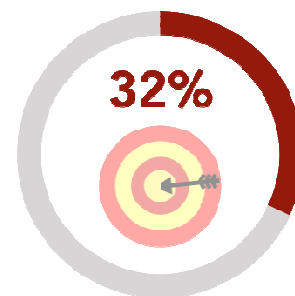
**możliwość
awansowania**

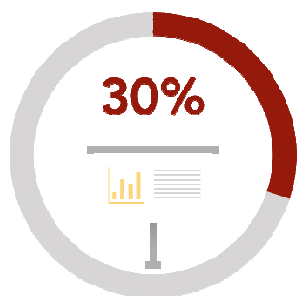
decyzyjność

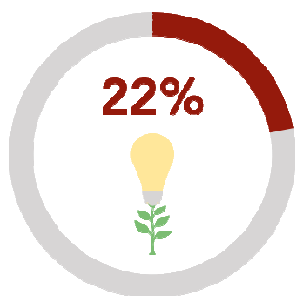
**work - life
balance**

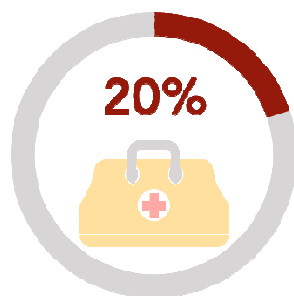
**możliwość
wyznaczania celi**

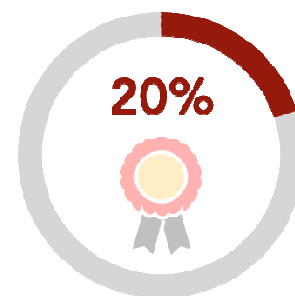
**szkolenia
i warsztaty**

**branie
odpowiedzialności**

**ubezpieczenie
zdrowotne**

**docenienie
wysiłku**

Odsetek osób, które wskazały dany element jako jeden z trzech najważniejszych w miejscu pracy (BKL IT)

Oczekiwania przyszłych pracowników i strategie pracodawców obierają podobny kierunek

Odsetek pracodawców stosujących dany rodzaj zachęty do pracy wycentrowany według średniego odsetka pracodawców. Odsetek studentów wskazujących dany element za istotny wycentrowany według średniego odsetka studentów (BKL IT)

Anna Szczucka
Anna.Szczucka@uj.edu.pl

Katarzyna Lisek
Katarzyna.lisek@uj.edu.pl

Jan Strycharz
Jan.strycharz@uj.edu.pl